

Opasraportti

HuTK - Saamen kieli - Sámeigiella 2009-2011 (2009 - 2011)

Saamen kieli - Sámeigiella

#ujuhus: Giellagas-instituhtta/Sámeigiella, PB 1000, 90014 Oulu universitehtta

Telefovdna: amanuensa +358 8 553 3486, lektor +358 8 553 3490

Fákša: +358 8 553 3451

E-boasta: Bargiid e-boasta#ujuhusat #uvvot hámi ovdanamma.sohkanamma@oulu.fi

www-siiddut: www.oulu.fi/giellagas

Geah#astat oahppoávdnasii

Sámeigiella oaiveávnnašin

Sámeigiella dutkamuš lea humanisttalaš die#asuorgi ja dan oahpahusas ja dutkamušas váldojuvvojit vuhtii giella ráhkadus ja geavaheapmi, hállon ja #állon giella, giella teorehtalaš ja geavatláš giellagáhtten ja giella variašuvdna ja ovdáneapmi. Oahppoávdnasa oahpahus lea davvisámegillii, muhto oahpuide gullet maid eará sámeigielaid oahput, omd. anáraš- ja nuortalašgiella oahput. Oulu universitehtas oahppoávdnasa váldodeaddu lea giella ráhkadusas ja geavaheamis.

Sámeigiella oahppoávnnašin lea ovdasajis oaivvilduvvon eatnigiellagiidda ja daidda, geat máhttet sámeigiella eatnigiellagiid láhkai. Studeanttat, geaid eatnigiella ii leat sámeigiella ja geat eai máhte sámeigiella eatnigiellagiid láhkai, nannejit sámeigiella máhtuset sámeigiella vierisgiellan oahpuiguin: sii #a#ahit sámeigiella vierisgiellan vuo##o- ja ávnnaoahpuid (heivahallamiin) sámeigiella (eatnigiellan) oahpuid oktavuo#as.

Sámeigiella oahppoávdnasa ulbmilin lea skuvllet má#ggamáhtolaš ja -dáiddolaš giella ámmátolbmuid sámeservodaga dárbbuide. Oahpuin geargan oahppit barget omd. oahpaheaddjin ja dutkin, sámeigiella mediain, jorgaleami ja giellagáhttema áššedovdin, hálldahusbargguin ja giellateknologiiijas. Sámeigiella studeren, iežas dutkamuš dahkan ja bargoeallimii oahpásmuvvan lasihit studeantta vejolašvuo#aid beassat válmmaštuvvama ma##á dakkár bargguide go háliida. Bargoeallimii beassá oahpásmuvvat juo studerema áigge ja bargohárjehallan gullá kandidáhta dutkamuš oahpuide.

Kandidáhta ja magisttar dutkosa #a#aheapmi bistá oktiibuot vihtta jagi. Oahppoávnnašin ii okto skuvle mange ámmáhii, muhto sámeigiella oahpuid lassin dutkosii dárbbášuvvojit oalgeávdnasat, maid oahppi vállje dan mielde makkár bargguide son áigu.

Sámeigiella oahpuid sáhtá joatkit gitta doavttirgrá#a rádjái. Má#ggat magistariin jotket oahpuideaset jogo dalán válmmaštuvvama ma##á dahje moatti bargojagi ma##á.

Sámeigiella oaiveávnnašoahpuid lassin Giellagas-instituhtas oahpahuvvojit oalgeávnnašin sámeigiella vieris giellan, sámeigiella dulkon ja anárašgiella oahput.

Sámeigiella oalgeávnnašin

Sámeigiella vuo##ooahput 25 o# dahje giellabufeoahput 25 o# leat bákkolaš oalgeávnnašin daidda sámiid kultuvrra oaiveávnnašlohkkiide, geat máhttet sámeigiella eatnigiellan dahje eatnigiellaga láhkai, geat leat #a#ahan logahaga sámeigiella eatnigiellan -oahppomeari dahje geaidda sámeigiella lea nubbegiella. Sámeigiella vieris giellan - vuo##ooahput (25 o#) gullet bákkolaš oalgeávnnašin daidda sámiid kultuvrra oaiveávnnašlohkkiide, geaid giellamáhttu lea vieris giella dásis.

Sámeigiella oalgeávnnašlohkkii (vuo##ooahput 25 o#) #a#ahit sámeigiella giella- ja gulahallanoahpuide gullevaš kurssa Fonetiikan perusteet (3 o#). Jos studeanta #a#aha sámeigielas (eatnigiellan) maid ávnnašoahpuid (35 o#), de giella- ja gulahallanoahput sistsidollet kurssa Fonetiikan perusteet (3 o#) lassin kurssaid Suomen kielen rakenne (3 o#) ja Yleisen kielitieteen perusteet (4 o#). Kurssat #a#ahuvvojit vuo##ooahpuid álggus. Jos studeantta iežas oaiveávnnašin (omd. eará giellaávdnasat) gáibidit juo ovddabealde máinnašuvvon kurssaid, de studeanta #a#aha váljakurssaid vástideaddji meari (10 o#).

Sámiid kultuvrra oaiveávnnašlohkki sáhtá #a#ahit bákkolaš sámeigiella oalgeávnnašoahpuid sáhtá maid giellabufeoahpuiguin (25 o#). Giellabufeoahput sáhttet sistsidoallat sámeigiella vuo##ooahpuid ja/dahje sámeigiella

vieris giellan ávnnasoahpuid. Giellabufeoahpuid sisdoallu sohppojuvvo sierra dalán #ak#alohkanbajjalggus ovttas sámegiela oahpaheaddjiin ja #ohkkejuvvo studeantta dárbbuid mielde. Jos studeanta vállje sámegiela giellabufeoahpuide kurssa Jietnadatoahppa (5 o#), son galgá #a#ahit maiddá sámegiela giella- ja gulahallanoahpuide gullevaš kurssa Fonetiikan perusteet (3 o#).

Sámegiela oaiveávnnaslohkkat, geaid eatnigiella ii leat sámegiella ja geat eai máhte sámegiela eatnigielaigiid láhkai, #a#ahit sámegiella vierisgiellan vuo##o- ja ávnnasoahpuid (heivahallamiin) árvosániin 3 sámegiela (eatnigiellan) oahpuid oktavuo#as.

Sámegiela vuo##o- ja ávnnasoahput leat friddja oalgeávnnas daidda Oulu universitehta studeanttaide, geaid eatnigiella lea sámegiella ja geat máhttet sámegiela eatnigelaga láhkai. Sámegiella vieris giellan vuo##o- ja ávnnasoahput lea friddja oalgeávnnas buohkaide Oulu universitehta studeanttaide.

Studerenvuoigatvuohta ja oahpuid álggaheapmi

Oaiveávnnasvuoigatvuo#sáhtá oázžut go oassálastá geasi válljeniskosii. Eaktun lea logahaga sámegiella eatnigiellan -oahppomearri dahje vástideaddji dáiddut. Oulu universitehta studeanta sáhtá oázžut oaiveávnnasvuoigatvuo#s maiddá dalle go #a#aha sámegiela vuo##o- ja ávnnasoahpuid unnimustá árvosániin 3 ja átnu die#agottis vuoigatvuo#s molsut oaiveávnnas. Joo-soahpamuš- ja sirddaoahppit sáhttet oázžut sámegiela oaiveávnnasvuoigatvuo#s nu, ahte oassálastet vuolgindásiiskosii, mii ordnejuvvo o##a studeanttaid sisaváldiniskosa oktavuo#as miesse-geassemánus. Lassedie#uid vuolgindásiiskosis oázžu instituhta amanuenssas.

Oahpuid árvvoštallan

Ovttaskas kurssat árvvoštallojuvvojit skáláin 0-5: 5 = erenomaš, 4 = giitehahti, 3 = buorre, 2 = duhtadahti, 1 = dohkkehahti, 0 = hilgojuvvon dahje dohkkehuvvon/hilgojuvvon. Pro gradu -dutkanuš árvvoštallo maid skáláin 0-5.

Oahpuid rávven

#ak#alohkanbajjalggus ordnejuvvo o##a studeanttaid ja instituhta bargiid oktasaš oahpásmuvvan- ja die#ihandilálašvuohta. Studeanttat #álet vuosttas lohkanbajjalohpas vuosttas persovnnalaš oahppoplánaid (HOPSiid). Daid gie#ahallama várás sohppojuvvo juohke studentii sierra áigi, goas lea vejolaš ságastallat ovttas lektoriin ja amanuenssain dárkilabbot gažaldagain, mat laktásit oahpuide.

Oahpuid áigge studeanttat dahket oktiibuot golbma persovnnalaš oahppoplána: vuosttaža lassin dahkkojit vel guokte plána, nubbi gullá kandidáhtadutkosii ja nubbi magistardutkosii. Persovnnalaš oahppoplánat leat bákkola##at: dain ii oa##o oahppo#uoggaid muhto merkejuvvojt oahpporegistarii.

Amanuensa rávve buot studeanttaid gažaldagain, mat laktásit dutkosa #a#aheapmái, oalgeávnnasválllejumiide ja oahpuid ovdáneapmái. Son rávve oahppiid maid riikkaidgaskasaš lonohallama ja bargohárjehallama áššiin.

Amanuensa lea deaivamis bargolanjas HU 327, telefonnummiris 08-553 3486.

Bargoeallimii sajáiduvvan

Sámegiela studeanttain oassi válmmaštuvvá eatnigiela ja girjjálašvuo#s oahpaheaddjin vuo##ooahpahussii ja logahahkii. Sii galget válljet oalgeávnnasin girjjálašvuo#s (heivehallon oahput) ja hállankommunikašuvvna. Sii galget leat maid dohkkehuvvon lohkat oahpaheaddji pedagogalaš oahpuid (g#. oahppoofela##as saji Opettajankoulutus). Oassi studeanttain fas bargá kommunikašuvvna oahpaheaddjin ámmátlaš oahppolágádusain. Válmmaštuvvan studeanttat barget maid dutkin, sámegiela mediain, jorgaleami ja giellagáhttema áššedovdin, hálddabus bargguin ja giellateknologijias. Buot válmmaštuvvan sámegiela magistarat leat gávdnan bures sajaset bargoeallimis ja maiddá sámegiela lisenšiáhtaide ja doaktáriidda lea dárbu.

Oahppoávdnasa geavatlaš rávvagat

Oalgeávdnasiid válljen

Studeanttat, geat ohcet ávnnasoahpaheaddjiid skuvlejupmái, #a#ahit bákkolaš oalgeávnnasin girjjálašvuo#s heivehallon vuo##ooahpuid (26 o#), sámegiela kultuvrra vuo##ooahpuid (25 o#), hállankommunikašuvvna oahpuid (5 o#) ja heivehallon ávnnasoahpaheaddji pedagogalaš oahpuid (60 o#).

Studeanttat, geat lohket jorgaleaddjin, #a#ahit bákkolaš oalgeávnnasin sámegiela kultuvrra vuo##ooahpuid (25 o#) ja nuppi bargogiela, B-bargogiela, oahpuid (60 o#) (B-bargogiellan sáhtá leat omd. suomagiella, ruo#agiella dahje ea#galasgiella, A-bargogiellan lea sámegiella). Gielaid oalgeávnnasvuoigatvuo#s várás studeanta galgá oassálastit oalgeávdnasa vuolgindásiiskosii. Vuolgindásiiskosii galgá almmuhit iežas skoviin. Almmuhanskoviid ja lassedie#uid gielaid oalgeávnnasiskosis oázžu gielaid www-siidduin tai kantuvrrain. Lassedie#uid jorgaleami oahpuin fas oázžu instituhta lektoriin.

Eará sámegiela studeanttat, geat eai áiggo oahpaheaddjin dahje jorgaleaddjin, sáhttet válljet oalgeávdnasiid friddja. Iešguhtege studeantta dutkkus šaddáge earáláganin justa oalgeávdnasiid mielde. Heivvolaš oalgeávdnasat leat ee. sámegiela kultuvra, suomagiella, suomagiella nubbin dahje vieris giellan, eará sámegiela ja suomagiela fuolkegielat, vieris gielat, girjjálašvuohta, giellateknologijia, kommunikašuvdna, giella ja informašuvdnadutkamuš ja servodatfágat. Almmolaš gielladie#s ja fonetihkka leat maid anolaš oalgeávdnasat, earenoamážit daidda geat leat beroštuvvan dutki bargguin. Dábála##at oalle earenoamáš ávnnasgollosat leat ávkin bargoeallimis. Bargohárjáneapmi ja iešrá#álašvuohta mearkkašit maid ollu, go ohcá bargoeallimii.

Sámegiela ávnnasoahpaheaddjiid skuvlejupmi

Sámegiela ávnnasoahpaheaddjit #a#ahit bákkolaš oalgeávnnašin girjjálašvuo# a heivehallon vuo##ooahpuid (26 o#), sámiid kultuvrra vuo##ooahpuid (25 o#), hállankommunikašuvnna oahpuid (5 o#) ja heivehallon ávnnasoahpaheaddji pedagogalaš oahpuid (60 o#). Girjjálašvuo# a heivehallon vuo##ooahpuide gullá gursa 683461P Saamen kirjallisuus ja dat buhte gurssa 687100P Tutkimus tutuksi. Kurssa sisdoalus vástida Giellagas-instituhta.

Oahpaheaddji pedagogalaš oahput sisttisdoallet šaddadandiehtaga vuo##ooahpuid (26 o#), ávnnasdidaktihka oahpuid (12 o#), oahpahushárjehallama (19 o#) ja váljaoahpuid (3 o#). Šaddadandiehtaga vuo##ooahpuid sáhttá #a#ahit maid ovdal oahpahushárjehallama Davveba#aeatnama geasseuniversitehtas jos nu háliida. Oahpuid oahppi máksá dalle ieš, muhto Oulu universitehta studeanttat ožžot geasseuniversitehta kurssain vuoládusa.

Oassi oahpaheaddji pedagogalaš oahpuin gullet kandidáhtadutkosii ja oassi magisttardutkosii. Kandidáhtadutkosii gullet 25 o# ja magisttardutkosii loahppa 35 o# ja ná oahput #a#ahuvvojit guovtti lohkanjagi áigge.

Kandidáhtadutkosii gullelaš vuo##ooahpuid #a#ahuvvojit goalmát lohkanjagi áigge ja magisttardutkosii gullelaš ávnnasoahpuid dalán dan ma###á studeantta njealját lohkanjagi áigge. Studeanttat, geat leat álggahan universitehtas ovdal jagi 2005, sáhttet #a#ahit oahpaheaddji pedagogalaš oahpuid ovttá jagis. Eaktun oahpaheaddji virggi oažžumii lea álo magisttardutkkuš ja gáibiduvvon oahput ávdnasis dahje ávdnasiin, maid áigu oahpahit.

Sámegiela studeanttat #a#ahit oahpaheaddji pedagogalaš oahpuid (auskulterejit) sierranas oahpahushárjehallin. Studeanttat ráhkadit persovnnalaš oahppoplánaid (HOPSiid) ovttas šaddadandiehtaga lágádusa ja Giellagas-instituhta lektoriiguin. Ávnnasoahpaheaddjiid skuvlejumi teorehtalaš oahput #a#ahuvvojit Oulus, gos fas ieš praktihkalaš oahpahushárjehallan, mii dáhpuhuvvá skuvllas, #a#ahuvvo davvin.

Válljen oahpaheaddji pedagogalaš oahpuide dahkko heivvolašvuo# aiskosa ja oahppomenestumi vuo#ul.

Heivvolašvuo# aiskosii sáhttá váldit oasi guktii golmma vuosttas jagi áigge. Iskkus ordnejuvvo oktii gi###alohkanbajis ja oktii #ak#alohkanbajis. Vuosttas jagi studeanttaid ávžžuhtat oassálastit iskosii vuosttas geardde gi# a bealde.

Heivvolašvuo# aiskosis sáhttá oažžut eanemustá 15 #uoggá ja vuolimus dohkálaš #uokkismearri lea guhtta.

Oahppomenestupmi rehkenastojuvvo oaiveávdnasa vuo##ooahpuid vuo#ul nu, ahte vuo##ooahpuid gaskaárvu gerdojuvvo golmmain. Mearrádus oahpuide válljemis dahkko nuppi studerenjagi #ak#alohkanbaji áigge ja studentii almmuhuvvo, man jagi son galgá #a#ahit oahpaheaddji pedagogalaš oahpuid. Studeanttat, geat leat álggahan universitehtas ovdal jagi 2005, ohcet auskulteret gi# a ohcamiid áigge. Oahpaheaddjiskuvlejumi álggahanbáikkat leat sámegielas guhtta.

Šaddadandiehtaga vuo##ooahpuin ja ávnnasdidaktihka oahpuin vástida Oulu universitehta šaddandiehtaga lágádus (oahppoáššiid#álii (08) 553 3682, KTK 261). Oahpahushárjehallamis, mii dáhpuhuvvá davvin, vástida Giellagas-instituhta. Sámegiela ávnnasoahpaheaddjiid skuvlejumi vástuolmmožin doibmet sámegiela lektorat, geain sáhttá jearrat lassadie#uid dárbbu mielde.

Studerenortnet

Vuo##ooahput #a#ahuvvojit vuosttas lohkanjagi áiggi, ávnnasoahput nuppi ja goalmát ja #iek#udeaddji oahput njealját ja vi#at lohkanjagi áigge.

Vuo##ooahput galget lea #a#ahuvvon unnimustá árvosániin 3 ovdalgo sáhttá álggahit ávnnasoahpuid.

Vuo##ooahput ja ávnnasoahput árvvoštallojuvvojit oahpuid árvosániid gaskaárvvu mielde. Kandidáhtadutkamuš ja vuo##o- ja ávnnasoahput galget leat #a#ahuvvon unnimustá árvosániin 3 ovdalgo beassá álggahit #iek#udeaddji oahpuid. #iek#udeaddji oahput árvvoštallojuvvojit oahpuid árvosániid gaskaárvvu mielde.

#iek#udeaddji oahpuide gullelaš váljaoahput ordnejuvvojit vejolašvuo#aid mielde jahkása##at. Girjjálašvuo# a referáhtain 400-500 siiddu suomagielat ja 250-300 siiddu vieris gielat girjjálašvuohta vástidit golbma oahppo#uoggá.

Oahpahanprográmma

Oahpahanprográmma (ng. #ak# a- ja gi###adie#áhus) ilbmá juohke lohkanjagi álggus instituhta almmuhantávvalii. Die#áhus lea maid oaidnimis instituhta www-siidduin báikkis áigeguovdil. Almmuhantávvalis almmuhuvvo maid o## a kurssain, logaldatáiggiid ja -báikkiid rievdamiin, guosselogaldalliin, stipeandain, rabas bargosajiin jna. Oahpuid govvádusaid oktavuo#as máinnašuvvon periodat leat lohkanbajis nu, ahte periodat 1 ja 2 lea #ak#alohkanbajis ja periodat 3 ja 4 gi###alohkanbajis.

Tentet ja daidda almmuheapmi

Vuo##o- ja ávnnasoahpuin leat eanaš logaldat- ja hárjehuskurssat ja daidda dábála##at gullá tentte #a# aheapmi. #a#ahanvuogit molsašuddet kurssaid mielde ja tenttiid lassin esseat, logaldatbeaivegirjiit ja girjetenttet leat vejola##at. Ávnnas- ja #iek#udeaddji oahpuide gullet ollu váljakurssat ja daid sáhttá #a#ahit girjetenten dahje essean.

Logaldattenttiide ii dárbbas almmuhit iežas, jos ii sierra sohppojuvvo. Kurssaide, mat #a#ahuvvojit girjetenten, galgá almmuhit iežas die#agotti dahje oahppoávdnasiid tentedilálašvuhit. Almmuheami galgá dahkat Web Oodi bokte (<https://weboodi oulu.fi/oodi/>) unnimustá logi beaivvi ovdal aitosas tentebeaivvi. Die#agotti ja oahppoávdnasiid tentebeaivemearit gávdnojit Humanisttalaš die#agotti www-siidduin báikkis studeren, tentebeaivvit. Tentebohtosat leat oaidnimis elektrovnnalaš registaris Oodis ja instituhta almmuhantávvalis tenteboa#usbearpmas.

Tenteboa#usbearpmas almmuhuvvo studeantta nama sajis su studerennummir ja dán lassin kurssa dahje tentte árvosátni.

Almmuheapmi ja doaimmahatbálvalusat

Studeanta galgá almmuhit iežas jahkása##at studeantabálvalusaid oahppodoaimmahakkii (KE 1020) ja vuosttaš lohkanbaji álggus sámegiela oahppoávdnasa doaimmahakkii (HU 327). Namma- ja #ujuhusdie#uid rievdamis galgá almmuhit goappáge doaimmahakkii.

Oahpuid govvádusat

Oahpuid namat ollisvuo#aid mielde

Sámegiela oahput #oahkkanit vi#a modulas, mat leat teaksta, rievdan ja variašuvdna, giellaoahppa, dutkamuš ja integrerejeaddji oahput.

Giellagas-instituhtta ordne sámegiela ávnnasoahpaheadjiide girjjálašvuo#a vuo##ooahpuide gullevaš gurssa:

683461P Saamen kirjallisuus 3 o#

Oahpuid áigge studeanta dahká golbma persovnnalaš oahppoplána (HOPS):

683462Y HOPS - persovnnalaš oahppoplána 1, 0 o# (kandidáhtaduttkus)

683463Y HOPS - persovnnalaš oahppoplána 2, 0 o# (kandidáhtaduttkus)

683465Y HOPS - persovnnalaš oahppoplána 3, 0 o# (magisttarduttkus)

Vuo##ooahput 25 o#

Ulbmilat:

Studeanta máhttá davvisámegiela giellaoahpa, riehta#állima ja giellagáhttema guovddáš áššiid ja máhttá #állit iešgu#etlágan teavsttaid. Studeanta máhttá govvidit davvisámegiela sátnefonologijja, morfofonologijja ja cealkkafonologijja oaivesárgosiid. Son dovda maid sámiid #álekeahtes ja #állojuvvon #áppagirjjálašvuo#a. Studeanta viiddida aktiivvala##at sátneráju ja máhttá giddet fuopmášumi iežas giela riggudahttimii. Studeanta ráhkada alcces digitála sátnelisttu ja idiomasaátnegirjji.

683438P Láidehus sámedutkamii ja die#alaš #állimii 3 o#

683407P Sojahanoahppa 3 o#

683409P Ortografijjat 2 o#

683406P Jietnadatoahppa 5 o#

683439P Jorgaleapmi I 3 o#

683405P Sámi girjjálašvuohta 5 o#

683404P #állin ja giellagáhtten I 4 o#

Ávnnasoahput 45 o#

Ulbmilat:

Studeanta máhttá sámegiela giellaoahpa ja riehta#állima ja máhttá gáhttet giela ieh#anassii. Son viiddida sámegiela #álalaš ja njálmmálaš geavaheami ja máhttá #állit die#alaš deavstta. Son dovda sámegiela ovdáneami oaivelinjáid. Studeanta #iek#uda die#uidis sátneráju dovdamušas ja heiveha daid aktiivvala##at giela geavaheapmái.

Vuo##ooahpuid áigge álggahuvvon sátnelistu dievasmahttojuvvo ávnnasoahpuid áigge.

683418A Sátneráhkadeapmi 3 o#

683440A Jorgaleapmi II 3 o#

683414A Sátneráđu 3 o#

683417A #állin ja giellagáhtten II 3 o#

683441A Cealkkaoahppa 5 o#

683411A Giellahistorjá 3 o#

683419A Gielladutkama metodat 4 o#

683420A Kandidáhtadutkamuš 10 o#

683430A Maturitehta (kandidáhtaduttkus) 0 o#

683421A Bargoeallimii oahpásmuvvan 6 o#

#uovvovaš váljaoahpuin oahpaheadjin lohkkat #a#ahit unnimustá 11 o# ja earát 5 o#:

683442A Láidehus jorgalandiehtagii 3 o#

683443A Láidehus jorgaleaddji ámmáhii 2 o#

683444A Feailaanalysa 3 o#

683445A Kreatiiva #állin 3 o#

683446A Kontrastiiva dutkamuš 3 o#

683447A Álgoálbmogiid girjjálašvuohta 3 o#
 683448A Láidehus sátnesemantihkkii 3 o#
 683449A Ságastallananalyisa vuo#uštusat 3 o#
 683450A Válgaoahput 1-5 o#

#iek#udeaddji oahput 80 o#

Ulbmilat:

Studeanta #iek#uda #állindáidduidis ja máhttá sámegiela giellaoahpa, riehta#állima, giellagáhttema ja sátneráju #iek#alit ja má#ggabealagit. Studeanta máhttá ráhkadusla##at ja gielala##at váttis teavstaid ja máhttá geavahit sámegiela njálmmála##at ja #álala##at #ielgasit ja njuovžilit iešgu#etlágan fáttáin ja máhttá buktit ovdan maid gielalaš nyánssaid. Studeanta dovda eará sámegielaide ja daid areála variašuvnnaid. Studeanta máhttá plánet ja ollašuhttit ieh#anassii die#alaš dutkamusa. Studeanta joatká sátnelisttu dievasmahttima.

683466S #állin ja giellagáhtten III 3 o#
 683422S Nuortalaš- dahje anárašgiella 5 o#
 683451S Areála variašuvdna 3 o#
 683452S Jorgaleapmi III 3 o#
 683425S Semantihkka 3 o#
 683433S Dutkamusa historjá 3 o#
 683426S Graduseminára 5 o#
 683427S Pro gradu -dutkamuš 40 o#
 683431S Maturitehta (magisttardutkkus) 0 o#
 683428S Loahppatente 7 o#

#uovvovaš válgaoahpuin unnimustá 8 o#:

683424S Jorgalanteorijiat ja -metodat 3 o#
 683453S Erenoamáš surggiid sánádat ja terminologijia 3 o#
 683454S #áppagirjjálašvuo# a jorgaleapmi 3 o#
 683455S Nammadutkan 3 o#
 683456S Sátneráju dutkamuš 3 o#
 683457S Teakstadutkamuš 3 o#
 683458S Teakstalingvistihkka 3 o#
 683459S #iek#udeaddji #állin 3 o#
 683460S Sosiolingvistihkka 3 o#
 683467S Giellakonsulteren 3 o#
 683429S Válgaoahput 1-5 o#

Tutkintorakenteisiin kuulumattomat opintokokonaisuudet ja -jaksot

683447A: Alkuperäiskansojen kirjallisuus, 3 op
 683451S: Alueellinen variaatio, 3 op
 683453S: Erikoisalojen kielet ja terminologia, 3 op
 683426S: Graduseminaari, 5 op
 683462Y: HOPS - henkilökohtainen opintosuunnitelma 1 (saamen kieli), 0 op
 683463Y: HOPS - henkilökohtainen opintosuunnitelma 2 (saamen kieli), 0 op
 683465Y: HOPS - henkilökohtainen opintosuunnitelma 3 (saamen kieli), 0 op
 683442A: Johdatus käännöstieteeseen, 3 op
 683443A: Johdatus kääntäjän ammattiin, 2 op
 683438P: Johdatus saamen tutkimukseen ja tieteelliseen kirjoittamiseen, 3 op
 683448A: Johdatus sanasemantiikkaan, 3 op
 683420A: Kandidaatintutkielma, 10 op
 683454S: Kaunokirjallisuuden kääntäminen, 3 op
 683449A: Keskusteluanalyysin perusteet, 3 op
 683419A: Kielentutkimuksen menetöt, 4 op

683411A: Kielihistoria, 3 op
 683467S: Kielikonsultointi, 3 op
 683404P: Kirjoittaminen ja kielenhuolto I, 4 op
 683417A: Kirjoittaminen ja kielenhuolto II, 4 op
 683466S: Kirjoittaminen ja kielenhuolto III, 3 op
 683422S: Koltan- tai inarinsaame, 5 op
 683446A: Kontrastiivinen tutkimus, 3 op
 683430A: Kypsyysnäyte (kandidaatintutkinto/pohjoissaame), 0 op
 683431S: Kypsyysnäyte (maisterintutkinto/pohjoissaame), 0 op
 683424S: Käännösteoriat ja -metodit, 3 op
 683439P: Kääntäminen I, 5 op
 683440A: Kääntäminen II, 4 op
 683452S: Kääntäminen III, 3 op
 683441A: Lauseoppi, 5 op
 683428S: Lopputentti, 7 op
 683445A: Luova kirjoittaminen, 3 op
 683455S: Nimistöntutkimus, 3 op
 683409P: Ortografiat, 2 op
 683406P: Pohjoissaamen äänneoppi, 5 op
 683427S: Pro gradu-tutkielma, 40 op
 683405P: Saamelainen kirjallisuus, 5 op
 683461P: Saamen kirjallisuus, 3 op
 683418A: Sananmuodostusoppi, 3 op
 683414A: Sanasto, 5 op
 683456S: Sanastontutkimus, 3 op
 683425S: Semantiikka (Saamen kieli), 3 op
 683460S: Sociolinguistiikka, 3 op
 683459S: Syventävä kirjoittaminen, 3 op
 683407P: Taivutusoppi, 5 op
 683458S: Tekstilingvistiikka, 3 op
 683457S: Tekstintutkimus, 3 op
 683433S: Tutkimuksen historia, 3 op
 683421A: Tutustuminen työelämään, 5 op
 683429S: Valinnaiset kurssit, 2 - 12 op
 683450A: Valinnaisia opintojaksoja, 1 - 8 op
 683444A: Virheanalyysi, 3 op

Opintojaksojen kuvaukset

Tutkintorakenteisiin kuulumattomien opintokokonaisuuksien ja -jaksojen kuvaukset

683447A: Alkuperäiskansojen kirjallisuus, 3 op

Opiskelumuoto: Aineopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintoalueen kielet: saame

Laajuus:

Viidodat: 3 o#

Opetuskieli:

Oahpahuksiella: Davvisámegiella.

Ajoitus:

Áigi: 2.#3. jahki.

Osaamistavoitteet:

Oahppanulbmil: Studeanta dovda álgoálbmotgirjjálašvuo#a, dan surggiid ja ovddasteaddjiid.

Sisältö:

Sisdoallu: Álgoálbmotgirjjálašvuohta.

Toteutustavat:

Ollašuhhtinvuogit: iešieh#anas oahpásmuvvan girjjálašvuhtii.

Oppimateriaali:

Oahppamateriála: Armstrong, Jeannette (ed.) 1993: Looking at the Words of Our People: First Nations Analysis of Literature.

ja soahpamuša mielde #uovvova##ain:

Frey, Rodney (ed.) 1995: Stories That Make the World, Oral Literature of the Indian Peoples of the Inland Northwest, As Told by Lawrence Aripa, Tom Yellowtail, and Other Elders; Womack, Craig S. 1999: Red on Red, Native American Literary Separatism; Parker, Robert Dale 2003: The Invention of Native American Literature; Coltelli, Laura 1990: Winged Words, American Indian Writers Speak; Lutz, Hartmut 1991: Contemporary Challenges, Conversations with Canadian Native Authors; Hirvonen, Vuokko 1999: Sámeeatnama jienat, Sápmelaš nissona bálggis girje#állin; Gaski, Harald 2002: #ullosis #állosii, Álgoálbmot girjjálašvuo#a oktašas vuo##u. - #állet Sámi Verddet, s. 187-202. Utsi, Mai Britt 2002: Álgoálbmogiid jienat. - #állet Sámi Verddet, s. 203-221.

Kirjallisuuden saatavuuden voi tarkistaa [tästä linkistä](#).

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

#a#ahanvuogit: Girjetente dahje essea.

Arviointiasteikko:

Árvvoštallan: 0#5.

Vastuuhenkilö:

Vástuolmmoš: Lektor.

683451S: Alueellinen variaatio, 3 op

Opiskelumuoto: Syventävät opinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen oppimateriaali:

Sammallahti, Pekka , Saami languages an introduction , 1998

Lisätiedot: s. 6-38

Opintokohteen kielet: saame

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä

Laajuus:

Viidodat: 3 o#

Opetuskieli:

Oahpahusgiella: Davvisámegiella.

Ajoitus:

Áigi: 4.#5. jahki.

Osaamistavoitteet:

Oahppanulbmil: Studeanta dovda sámegielaide, daid gaskasaš earuid ja máhtta govvidit areála variánttaid oaivesárgosiid.

Sisältö:

Sisdoallu: Sámeegielaide ja daid suopmaniid dovdomearkkat ja gárggiideapmi, jietnadat- ja hápmeoahpa oaivesárgosat.

Toteutustavat:

Ollašuhhtinvuogit: Logaldallamat ja iešieh#anas oahpásmuvvan girjjálašvuhtii.

Oppimateriaali:

Oahppamateriála: Sammallahti, Pekka 1998: The Saami Languages, An Introduction, s. 6-38; má#gosat; teavsttat ja jietnabáttit.

Kirjallisuuden saatavuuden voi tarkistaa [tästä linkistä](#).

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

#a#ahanvuogit: Logaldattente.

Arviointiasteikko:
Árvvoštallan: 0#5.
Vastuuhenkilö:
Vástuolmmoš: Professor.

683453S: Erikoisalojen kielet ja terminologia, 3 op

Voimassaolo: - 31.07.2012

Opiskelumuoto: Syventävät opinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: saame

Laajuus:

Viidodat: 3 o#

Opetuskieli:

Oahpahusgiella: Davvisámegiella.

Ajoitus:

Áigi: 4.#5. jahki.

Osaamistavoitteet:

Oahppanulbmil: Studeanta dovda man nu erenoamáš suorggi terminologijja ja sátneráju.

Sisältö:

Sisdoallu: Sátnelisttu #állin, terminologijja, doaba, doabaortnet, meroštallan, tearbma ja terminografijja.

Toteutustavat:

Ollašuhhtinvuogit: Hárjehusat ja iešieh#anas oahpásmuvvan suorggi girjjálašvuhtii.

Kohderyhmä:

Ulbmiljoavku: Jorgaleaddjit.

Oppimateriaali:

Oahppamateriála: Suonuuti, Heidi 2006: Sanastotyön opas; Sanastotyön käsikirja 1988; Tommola, Hannu 1989: Sanat, säännöt ja sanoma. -Erikoiskielet ja käännösteoria, s. 299-309.

Kirjallisuuden saatavuuden voi tarkistaa [tästä linkistä](#).

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

#a#ahanvuogit: Sátnerádjorgu ja essea.

Arviointiasteikko:

Árvvoštallan: 0#5.

Vastuuhenkilö:

Vástuolmmoš: Lektor.

Lisätiedot:

Lassedie#ut: Jorgaleaddjiide bákkolaš.

683426S: Graduseminaari, 5 op

Opiskelumuoto: Syventävät opinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: saame

Laajuus:

Viidodat: 5 o#

Opetuskieli:

Oahpahusgiella: Davvisámegiella.

Ajoitus:

Áigi: 5. jahki.

Osaamistavoitteet:

Oahppanulbmil: Studeanta #állá iežas barggu dutkanplána ja referere iežas dutkansuorgái gullevaš girjjálašvuo#a. Son ordne, ovdanbuktá ja árvvoštallá dutkandie#u. Studeanta #állá dutkamušastis

seminárabarggu, mas son buktá ovdan dutkamuša vuosttas bohtosiid ja problematihka. Son bealušta barggus die#alaš ságastallamiin. Studeanta dovda iežas dutkansuorggi mihtilmas sárgosiid ja #iek#uda válmmašvuo#aidis dutkamuša dahkamii. Son opponere earáid seminárabargguid.

Sisältö:

Sisdoallu: Dutkanplána ja sullii 10-siidosaš seminárabarggu #állin, dutkansuorgái gullevaš girjjálašvuo#a refereren ja die#alaš ságastallan. Seminárat: girjereferáhtta, dutkanplána, dutkamuša historjá ja seminárabargu. Studeanta oassálastá maid mu#ui earáge seminárabargamii ja opponere earáid seminárabargguid. Bákkolaš semináraid lassin maid pro gradu -bagadallanseminárat.

Toteutustavat:

Ollašuhhtinvuogit: Logaldallamat, seminárabargan, dutkanplána ja seminárabarggu #állin ja dutkansuorggi girjjálašvuo#a refereren.

Yhteydet muihin opintojaksoihin:

Oktavuo#at eará oahpuide: Kursa 683433S Dutkamuša historjá #a#ahuvvo graduseminára oktavuo#as.

Oppimateriaali:

Oahppamateriaála: Studeantta iežas dutkansuorggi die#alaš girjjálašvuohta; Heikkinen, Agander ja Vaattovaara (1997) 2005: Tiedonhakijan teho-opas; Itkonen, Terho (2000) 2002: Uusi kieliopas; Heikki Hurta ja Tapio Peltola 1997: Tutkielmantekijän opas; Merja Kinnunen ja Olli Löytty (toim.) 2002: Tieteellinen kirjoittaminen; Sirkka Hirsjärvi, Pirkko Remes ja Paula Sajavaara (2004) 2006: Tutki ja kirjoita; Helena Kangasharju ja Marketta Marjapuro 2005: Tutkimusraportin kirjoittaminen, 5-89; Sonja Kniivilä, Sari Lindblom-Ylärinne ja Anne Mäntynen: Tiede ja teksti, Tehoa ja taitoa tukielman kirjoittamiseen, s. 3-55, 89-191.

Kirjallisuuden saatavuuden voi tarkistaa [tästä linkistä](#).

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

#a#ahanvuogit: Seminárabarggut ja seminárabargan.

Arviointiasteikko:

Árvvoštallan: Dohkkehuvvon/ hilgojuvvon.

Vastuuhenkilö:

Vástuolmmoš: Professor.

683462Y: HOPS - henkilökohtainen opintosuunnitelma 1 (saamen kieli), 0 op

Voimassaolo: 01.08.2009 -

Opiskelumuoto: Yleisopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: saame

Ei opintojaksokuvauksia.

683463Y: HOPS - henkilökohtainen opintosuunnitelma 2 (saamen kieli), 0 op

Voimassaolo: 01.08.2009 -

Opiskelumuoto: Yleisopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: saame

Ei opintojaksokuvauksia.

683465Y: HOPS - henkilökohtainen opintosuunnitelma 3 (saamen kieli), 0 op

Voimassaolo: 01.08.2009 -

Opiskelumuoto: Yleisopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: saame

Ei opintojaksokuvauksia.

683442A: Johdatus käänntieteeseen, 3 op

Voimassaolo: - 31.07.2012

Opiskelumuoto: Aineopinnot

Laji: Opintopakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: saame

Laajuus:

Viidodat: 3 o#

Ajoitus:

Áigi: 2.#3. jahki.

Osaamistavoitteet:

Oahppanulbmil: Studeanta dovda jorgaleami muttuid, tehnikkaid ja teoriijaid.

Sisältö:

Sisdoallu: Jorgalankategoriijat, jorgalanproseassa muttut, jorgaleaddji iešvuo#at, jorgaleami teoriijat, teaksta- ja jorgalantiippat ja jorgalantehnikka.

Toteutustavat:

Ollašuhhtinvuogit: lešieh#anas oahpásmuvvan girjjálašvuhtii.

Kohderyhmä:

Ulbmiljoavku: Jorgaleaddjit.

Yhteydet muihin opintopaksoihin:

Oktavuo#at eará oahpuide: Kurssat 683439P Jorgaleapmi I ja 683440A Jorgaleapmi II galget leat #a#ahuvvon.

Oppimateriaali:

Oahppamateriaála: Soahpamuša mielde #uovvova##ain:

Ingo, Rune 1982: Kääntämisen teoriaa ja sen sovellusta; Katharina Reiss & Hans J. Vermeer 1986: Mitä kääntäminen on: Teoriaa ja käytäntöä; Tommola, Jorma 2004: Mikä on kääntämisen ja tulkkauksen ydin? - Kieli, teksti ja kääntäminen, s. 9-20; Palomäki, Ulla 2004: Kääntäjät ja suomen kieli. - Kieli, teksti ja kääntäminen, s. 21-46; Ruokonen, Minna 2004: Schleiermacher, Berman ja Venuti: kolme käännösteoreettista näkökulmaa vieraannuttamiseen. - Kieli, teksti ja kääntäminen, s. 63-80; Ingo, Rune: Lähtökielestä kohdekieleen: Johdatusta käännöstieteeseen; Bassnett, Susan 1995: Teoksesta toiseen: johdatus kirjallisuuden kääntämiseen.

Kirjallisuuden saatavuuden voi tarkistaa [tästä linkistä](#).

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

#a#ahanvuogit: Girjetente dahje essea.

Arviointiasteikko:

Árvvoštallan: 0#5.

Vastuuhenkilö:

Vástuolmmoš: Lektor.

Lisätiedot:

Lassedie#ut: Jorgaleaddjiide bákkolaš.

683443A: Johdatus kääntäjän ammattiin, 2 op

Voimassaolo: - 31.07.2012

Opiskelumuoto: Aineopinnot

Laji: Opintopakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: saame

Laajuus:

Viidodat: 2 o#

Ajoitus:

Áigi: 2.#3. jahki.

Osaamistavoitteet:

Oahppanulbmil: Studeanta dovda jorgaleaddji ámmáha ámmátgova.

Sisältö:

Sisdoallu: Jorgaleapmi áššedovdiámmáhin: doahpagat, historjá, doaimangáibádusat, etihkka ja vástu, kvalitehta sihkkarastin ja gohccin, ovttasbargu ja bargujoahku, ekonomalaš aspeavttat, jorgaleaddji fitnodatolmmožin, ámmáha ovdáneapmi ja ortniideapmi.

Toteutustavat:

Ollašuhhtinvuogit: Iešieh#anas oahpásmuvvan girjjálašvuhtii.

Kohderyhmä:

Ulbmiljoavku: Jorgaleaddjit.

Yhteydet muihin opintojaksoihin:

Oktavuo#at eará oahpuide: Kurssat 683439P Jorgaleapmi I ja 683440A Jorgaleapmi II galget leat #a#ahuvvon.

Oppimateriaali:

Oahppamateriála: Susiluoto, Tapio 1997: Käännös oikeudellisena kokonaisuutena, Oikeudet ja velvollisuudet; Helin, Irmeli (toim.) 2003: Kääntäjä yrittänä, Itsenäisen kääntäjän opas.

Kirjallisuuden saatavuuden voi tarkistaa [tästä linkistä](#).

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

#a#ahanvuogit: Girjetente dahje essea.

Arviointiasteikko:

Árvvoštallan: 0#5.

Vastuuhenkilö:

Vástuolmmoš: Lektor.

Lisätiedot:

Lassedie#ut: Jorgaleaddjiide bákkolaš.

683438P: Johdatus saamen tutkimukseen ja tieteelliseen kirjoittamiseen, 3 op

Opiskelumuoto: Perusopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Laajuus:

Viidodat: 3 o#

Opetuskieli:

Oahpahusgiella: Davvisámegiella.

Ajoitus:

Áigi: 1. jahki.

Osaamistavoitteet:

Oahppanulbmil: Studeanta dovda sámedutkama surggiid ovdáneami ja dálá dili. Son máhtta sámegiela die#alaš deavstta #állima vuo##oprinsihpaid. Studeanta álggaha persovnnalaš sátnelisttu #ohkkema ja #állima.

Sisältö:

Sisdoallu: Oahpásmuvvan sámedutkamii ja die#alaš #állima hárbhusat. Kurssas gie#ahallojuvvojit die#alaš deavstta iešvuo#at ja studeanta hárbhallá #állit, árvvoštallat ja opponeret die#alaš teavsttaid. Deaddu lea die#alaš deavstta ráhkadusas ja la#astallamis, gielas ja stiillas ja iešgu#etlágan gáldo#ujuhan- ja gáldolistovugiin.

Toteutustavat:

Ollašuhhtinvuogit: Logaldallamat, hárbhusat ja iešieh#anas oahpásmuvvan girjjálašvuhtii. Aktiivvalaš oassálastin seminárbargamii. Persovnnalaš sátnelisttu álggaheapmi.

Oppimateriaali:

Oahppamateriála: Sammallahti, Pekka 1996: History of Finno-Ugric Linguistics in the Nordic Countries. -Studies in the development of linguistics in Denmark, Finland, Iceland, Norway and Sweden, s. 297-323; Sammallahti, Pekka 2005: Gielladutkan ja giellaoahpahus. -Ja de Giellagas rátkkii sierra, s. 72-87; Helander, Nils Øivind 2001: Li das šat murrii iige báktái. Davvisámegiela illatiivva geavaheapmi, s. 11-21; Lehtola, Veli-Pekka 2006: Sámi kulturdutkamuša hástalusat. - Sámis. Sámi kultuvrralaš áige#ala 3; #állinrávagirji 2003: www.skolenettet.no /nyUpload/ Samisk % 20%C3%A6ringsnett/ Dokumenter/ callinravvagat.pdf; #állinrávvagat: www.sami.uit.no/

aigecala/ callinravvagat.html; Merja Kinnunen ja Olli Löytty (toim.) 2002: Tieteellinen kirjoittaminen; Sirkka Hirsjärvi, Pirkko Remes ja Paula Sajavaara (2004) 2006: Tutki ja kirjoita; Heikki Hurta ja Tapio Peltola 1997: Tutkielmantekijän opas.

Kirjallisuuden saatavuuden voi tarkistaa [tästä linkistä](#)

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

#a#ahanvuogit: Die#alaš #állima hárjehusbargu sámedutkama suorggis.

Arviointiasteikko:

Árvvoštallan: 0#5.

Vastuuhenkilö:

Vástuolmmoš: Lektor.

683448A: Johdatus sanasemantiikkaan, 3 op

Opiskelumuoto: Aineopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: saame

Laajuus:

Viidodat: 3 o#

Opetuskieli:

Oahpahusgiella: Davvisámegiella.

Ajoitus:

Áigi: 2.#3. jahki.

Osaamistavoitteet:

Oahppanulbmil: Studeanta dovda guovddáš sátnesemantihka ihtagiid ja doahpagiid ja máhtta govvidit sániid semanttala##at.

Sisältö:

Sisdoallu: Sátnesemantihka govvidanmetodat ja doahpagat, semantihka teorija vuo##oáššit, semanttalaš giettit, sátneráju almmolaš mearkkašupmegaskavuo#at ja mearkkašumi rievdan.

Toteutustavat:

Ollašuhhtinvuogit: lešieh#anas oahpásmuvvan girjjálašvuhtii.

Oppimateriaali:

Oahppamateriaála: #uovvova##ain guokte:

Kangasniemi, Heikki 1997: Sana, merkitys, maailma: katsaus leksikaalisen semantiikan perusteisiin; Saijets, Mika 2005: Boazonamahusat: leksika#la semantihkalas guorahallan bohcco ahke-, sohkahealle-, guolga- ja coarvenamahusain Ba#is#duoddara ba#lgosis; Kuiri, Kaija 2000: Semantiikan peruskurssi.

Kirjallisuuden saatavuuden voi tarkistaa [tästä linkistä](#).

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

#a#ahanvuogit: Girjetente dahje essea.

Arviointiasteikko:

Árvvoštallan: 0#5.

Vastuuhenkilö:

Vástuolmmoš: Lektor.

683420A: Kandidaatintutkielma, 10 op

Opiskelumuoto: Aineopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: saame

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä

Laajuus:

Viidodat: 10 o#

Opetuskieli:

Oahpahusgiella: Davvisámegiella.

Ajoitus:

Áigi: 3. jahki.

Osaamistavoitteet:

Oahppanulbmil: Studeanta máhtta #állit dutkanplána ja die#alaš dutkamuša sohppojuvvon dutkanfáttás. Son dovda iežas dutkanfáddái laktáseaddji girjjálašvuo# ja máhtta heivehit dan dutkamušasis. Studeanta máhtta ieh#anassii ohcat dutkanfáddái laktáseaddji die#u. Son máhtta geavahit sámegiela maid die#alaš semináraságastallamiin ja opponeret die#alaš dutkamuša.

Sisältö:

Sisdoallu: Seminára#oahkkaneamat ja aktiivvalaš seminárabargan, dutkamuša opponeren, die#uid ohcama vuo##oáššit, girjjálašvuhtii #iek#un, materiála ieh#anas gie#ahallan ja 15-20-siiddu guhkkosaš kandidáhtadutkamuša #állin ja dan bealušteapmi kandidáhtasemináras.

Toteutustavat:

Ollašuhhtinvuogit: Logaldallamat, semináradeaivvadeamat, seminárabargan, opponeren ja kandidáhtadutkamuša #állin.

Kohderyhmä:

Ulbmiljoavku: Sámegiela oaiveávnaslohkkat.

Oppimateriaali:

Oahppamateriála: Studeantta iežas dutkansuorgái laktáseaddji die#alaš girjjálašvuohta; Risto Heikkinen & al. (1997) 2005: Tiedonhakijan teho-opas; Itkonen, Terho (2000) 2002: Uusi kieliopas; Heikki Hurta ja Tapio Peltola 1997: Tutkielmentekijän opas; Merja Kinnunen ja Olli Löytty (toim.) 2002: Tieteellinen kirjoittaminen; Sirkka Hirsjärvi, Pirkko Remes ja Paula Sajavaara (2004) 2006: Tutki ja kirjoita; Helena Kangasharju ja Marketta Marjapuro 2005: Tutkimusraportin kirjoittaminen, 5-89; Sonja Kniivilä, Sari Lindblom-Ylärinne ja Anne Mäntynen: Tiede ja teksti, Tehoa ja taitoa tukielman kirjoittamiseen, s. 3-55, 89-191.

Kirjallisuuden saatavuuden voi tarkistaa [tästä linkistä](#).

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

#a#ahanvuogit: Kandidáhtadutkamuša #állin, seminárat ja seminárabargan.

Arviointiasteikko:

Árvvoštallan: 0#5.

Vastuuhenkilö:

Vástuolmmoš: Professor.

683454S: Kaunokirjallisuuden kääntäminen, 3 op

Voimassaolo: - 31.07.2012

Opiskelumuoto: Syventävät opinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: saame

Laajuus:

Viidodat: 3 o#

Opetuskieli:

Oahpahusgiella: Davvisámegiella.

Ajoitus:

Áigi: 4.#5. jahki.

Osaamistavoitteet:

Oahppanulbmil: Studeanta dovda váttisvuo#aid mat laktásit #áppagirjjálašvuo# ja jorgaleapmái. Son dovda maid #áppagirjjálašvuo# ja metodaid ja #iek#uda #áppagirjjálašvuo# ja jorgalandáidduidis. Studeanta máhtta analyseret teavsttaid gielalaš ja stiillalaš sárgosiid ja máhtta heivehit jorgalanteorehtalaš suokkardallamiid gáldo- ja juvssusgielat teavsttaid analysas. Studeanta máhtta analyseret maid iežas jorgalanproseassa.

Sisältö:

Sisdoallu: #áppagirjjálašvuo# ja teavsttaid jorgaleapmi (omd. dikta, prosa, dráma, govvgirji, ráidogovva) ja okta viidit jorgalus suomagielas sámegillii. Oahppoollisvuo# ja sisdoallu sáhtta molsašuddat: genren sáhtta leat omd. ollesolbmuid mitalangirjjálašvuohta, #ájálmas- dahje mánáidgirjjálašvuohta ja fáttá sáhtta gie#ahallat jogo nu ahte ovttaštáhtta teorija, dutkandie#u ja geavatláš jorgaleami dahje vuodju dušše geavatláš jorgalanbargui. Studeanta #állá essea, mas son geah#ada gáldoteavstta, jorgalanváttisvuo#aid ja jorgalanstrategiijaid man nu genre geah##anguovllus.

Toteutustavat:

Ollašuhhtinvuogit: Hárjehusbarggut ja iešieh#anas oahpásmuvvan girjjálašvuhtii.

Kohderyhmä:**Ulbmiljoavku:** Jorgaleaddjit.**Oppimateriaali:**

Oahppamateriaála: #áppagirjjálašvuohta sohppojuvvo sierra. Teorijai soahpamuša mielde #uovvova##ain: Oittinen, Riitta: Kääntäjän karnevaali (1995), Liisa, Liisa ja Alice (1997), Translating for Children (2000), Kuvakirja kääntäjän kädessä (2004); Karppinen, Hanna 2003: Harry Potter -suomennoksissa käytetyt uudissanat. <http://tutkielmat.uta.fi/pdf/gradu00230.pdf>; Kapari-Jatta, Jaana 2008: Pollomuhku ja posityytynen; Jan Van Coillie ja Walter P. Verschueren 2006: Children's literature in translation: challenges and strategies; Oittinen, Riitta 2004: Tekstilaji ja strategie: ajatuksia kaunokirjallisuuden kääntämisestä. - Alussa oli käännös, s. 165-185. Kirjallisuuden saatavuuden voi tarkistaa [tästä linkistä](#).

Suoritustavat ja arviointikriteerit:**#a#ahanvuogit:** Jorgalanbarggut ja essea.**Arviointiasteikko:****Árvvoštallan:** 0#5.**Vastuuhenkilö:****Vástuolmmoš:** Lektor.**Lisätiedot:****Lassedie#ut:** Jorgaleaddjiide bákkolaš.**683449A: Keskusteluanalyysin perusteet, 3 op****Opiskelumuoto:** Aineopinnot**Laji:** Opintojakso**Vastuuyksikkö:** Giellagas-instituutti**Arvostelu:** 1 - 5, hyv, hyl**Opintokohteen kielet:** saame**Laajuus:****Viidodat:** 3 o#**Opetuskieli:****Oahpahusgiella:** Davvisámegiella.**Ajoitus:****Áigi:** 2.#3. jahki.**Osaamistavoitteet:****Oahppanulbmil:** Studeanta máhtta sagastallananalyisa vuo##odoahpagiid ja máhtta heivehit ohppojuvvon die#u sámegeiela sagastallananalyisii.**Sisältö:****Sisdoallu:** Árga- ja institutionálaságastallamiid dutkamušaid vuo##odoahpagat ja metodologiija ja vuo##odoahpagat giela geavaheami dutkamušain iešgu#etlágan diliin.**Toteutustavat:****Ollašuhhtinvuogit:** lešieh#anas oahpásmuvvan girjjálašvuhtii.**Oppimateriaali:****Oahppamateriaála:** Tainio, Liisa (toim.) 1997: Keskusteluanalyysin perusteet.

ja okta #uovvova##ain:

Tainio, Liisa 2001: Feministinen keskusteluanalyysi. Kieli 13; Halonen & Routarinne (toim.) 2001: Kieli 13.

Keskusteluanalyysin näkymiä; Lappalainen, Hanna 2004: Variaatio ja sen funktiot: erään sosiaalisen verkoston jäsenten kielellisen variaation ja vuorovaikutuksen tarkastelua, s. 13-52 ja 336-363.

Kirjallisuuden saatavuuden voi tarkistaa [tästä linkistä](#).**Suoritustavat ja arviointikriteerit:****#a#ahanvuogit:** Girjetente dahje essea.**Arviointiasteikko:****Árvvoštallan:** 0#5.**Vastuuhenkilö:****Vástuolmmoš:** Lektor.**683419A: Kielentutkimuksen menetit, 4 op****Voimassaolo:** - 31.07.2012**Opiskelumuoto:** Aineopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: saame

Laajuus:

Viidodat: 4 o#

Opetuskieli:

Oahpamusgiella: Davvisámegiella.

Ajoitus:

Áigi: 2.#3. jahki.

Osaamistavoitteet:

Oahppanulbmil: Studeanta dovda gielladutkama ja gielalaš materiála #oaggima ja geavaheami metodaid. Son máhtta geavahit suorggi doahpagiid ja heivehit ohppojuvvon metodaid dutkamušastis. Studeanta dovda váttisvuo#aid mat laktásit dutkamuša #uoáhaga válljemii, ráddjemii ja oahppo#ájánasbarggu #állimii. Son dovda maid dutki etihka. Studeanta bastá transkriberet girjegielat teavsta fonetihkala##at Nuorta-Eanodaga /Guovdageainnu ja Badje-Deanu suopmaniid ja vejola##at studeantta iežas suopmana mielde.

Sisältö:

Sisdoallu: Gielladutkama guovddáš metodat, materiála #oaggin ja iešieh#anas bargan. Studeanta #oaggá ieh#anassii materiála mii laktása su iežas dutkanfáddái. Bagadallon littererenhárjehusat #állojuvvon gielas fonetihkalaš transkribšuvdnii. Deaddu suopmaniid gaskkal sáhtta molsašuddat oahppi gielladuogáža mielde. Sisdoallu:

Toteutustavat:

Ollašuhhttinvuogit: Logaldallamat, hárjehusat, iešrá#álaš oahpásmuvvan girjjálašvuhtii ja materiála #oagginbargu.

Yhteydet muihin opintojaksoihin:

Oktavuo#at eará oahpuide: Galgá #a#ahuvvot ovdal kurssa 683420A Kandidáhtadutkamuš dahje oktanaga dainna.

Oppimateriaali:

Oahppamateriála: Sammallahti, Pekka 1980: Jietnadatoahppa. Fonetihka vuo##oáššit I; Giella#ájánasat. Kirjallisuuden saatavuuden voi tarkistaa [tästä linkistä](#).

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

#a#ahanvuogit: Materiála #oagginbargu ja littererenhárjehusat.

Arviointiasteikko:

Árvvoštallan: 0#5.

Vastuuhenkilö:

Vástuolmmoš: Professor.

683411A: Kielihistoria, 3 op

Opiskelumuoto: Aineopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: saame

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä

Laajuus:

Viidodat: 3 o#

Opetuskieli:

Oahpamusgiella: Davvisámegiella.

Ajoitus:

Áigi: 2.#3. jahki.

Osaamistavoitteet:

Oahppanulbmil: Studeanta dovda sámegiela ovdáneami váldolinjaid, earenoamážit veardidettiin suomagillii. Studeanta máhtta heivehit ohppojuvvon die#u teakstaanalysahárjehusain.

Sisältö:

Sisdoallu: Oahpásmuvvan sámegiela ovdáneapmái, teakstaanalysahárjehusat.

Toteutustavat:

Ollašuhhttinvuogit: Logaldallamat, hárjehusat ja iešieh#anas oahpásmuvvan girjjálašvuhtii.

Yhteydet muihin opintojaksoihin:**Oktavuo#at eará oahpuide:** Vuo##oahput galget leat #a#ahuvvon.**Oppimateriaali:****Oahppamateriála:** Sammallahti, Pekka 1998: The Saami Languages, An Introduction, s. 1-5, 39-94; Aikio, Ánte 2002: Sápmelaš loatnasániit suomelaš gielaid davvejoavkkus, s. 3-25.Kirjallisuuden saatavuuden voi tarkistaa [tästä linkistä](#).**Suoritustavat ja arviointikriteerit:****#a#ahanvuogit:** Analysahárjehusat, essee ja logaldat- dahje ruovttutente.**Arviointiasteikko:****Árvvoštallan:** 0#5.**Vastuuhenkilö:****Vástuolmmoš:** Professor.**683467S: Kielikonsultointi, 3 op****Voimassaolo:** 01.08.2009 - 31.07.2012**Opiskelumuoto:** Syventävät opinnot**Laji:** Opintojakso**Vastuuyksikkö:** Giellagas-instituutti**Arvostelu:** 1 - 5, hyv, hyl**Opintokohteen kielet:** saame**Laajuus:****Viidodat:** 3 o#**Opetuskieli:****Oahpahusgiella:** Davvisámegiella.**Ajoitus:****Áigi:** 4.-5. jahki**Osaamistavoitteet:****Oahppanulbmil:** Studeanta máhtta dárkkistit ja divvut teavstta ja addit áššedovdin máhcahaga njunnálagaid dahje fierpmis.**Sisältö:****Sisdoallu:** Teavsttaid divvun ja máhcahaga addima hárjehallan.**Toteutustavat:****Ollašuhhtinvuogit:** Hárjehusat, deaivvadeamit áššehasain, fierpmis bargan.**Oppimateriaali:****Oahppamateriála:** Giellagáhttema rávagirjijt.**Suoritustavat ja arviointikriteerit:****#a#ahanvuogit:** Teavstta gáhttema, divvuma ja máhcahaga addima hárjehallan rivttes konsulteren dilálašvuo#as.**Arviointiasteikko:****Árvvoštallan:** Dohkkehuvvon/hilgojuvvon.**Vastuuhenkilö:****Vástuolmmoš:** Lektor.**683404P: Kirjoittaminen ja kielenhuolto I, 4 op****Opiskelumuoto:** Perusopinnot**Laji:** Opintojakso**Vastuuyksikkö:** Giellagas-instituutti**Arvostelu:** 1 - 5, hyv, hyl**Opintokohteen kielet:** suomi**Leikkaavuudet:**

ay683404P Kirjoittaminen 4.0 op

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä**Laajuus:****Viidodat:** 4 o#

Opetuskieli:**Oahpahusgiella:** Davvisámegiella**Ajoitus:****Áigi:** 1. jahki**Osaamistavoitteet:**

Oahppanulbmil: Studeanta dovda, buvttada, árvvoštallá ja #állá iešgu#etlágan teakstašlájaid ja son váldá vuhtii teavsttaid sisdoaluid, ulbmiliid, logahahttivuo#a, #uozáhatjoavkku ja ráhkadusa. Studeanta dovda giellagáhttema guovddáš áššiid ja máhtta árvvoštallat giellagáhttema oainnus daid teavsttaid maid ieš #állá. Son dovda giellagáhttema ráva- ja sátnegirjiid.

Sisältö:

Sisdoallu: #állima plánen, proseassa#állin, lohkki vuhtii váldin, teakstala#astallama dovdan ja geavaheapmi ja deavstta fásta stelledaepmi. Servodateallimii ja bargoeallimii gullevaš teavsttaid #állin ja giellagáhtten.

Toteutustavat:

Ollašuhhtinvuogit: Logaldallamat, hárhjehusat ja iešieh#anas oahpásmuvvan girjjálašvuhtii.

Persovnnalaš sátnelisttu dievasmahttin.

Yhteydet muihin opintojaksoihin:

Oktavuo#at eará oahpuide: Kurssat 683438P Láidehus sámedutkamii ja die#alaš #állimii, 683407P

Sojahanoahppa, 683409P Ortografijiat ja 683406P Jietnadatoahppa galget leat #a#ahuvvon.

Oppimateriaali:

Oahppamateriaála: Vuolab-Lohi, Káre 2004: Giellagáhttenrávvagat. Logaldatma#ggus. Sámi Allaskuvla; #állinrávagirji 2003: www.skolenettet.no/nyUpload/ Samisk % 20%C3%A6ringsnett/ Dokumenter/ callinravvagat.pdf; Nickel, Klaus Peter 1990: Samisk grammatikk, s. 7-216; #állinrávvagat: www.sami.uit.no/aigecala/callinravvagat.html (heivehallamiin); Hirvonen, Vuokko 1993: Jurddašeapmi-giella-teaksta; Alasilta, Anja 2000: Näin kirjoitat tehokkaasti: viestintäopas työelämän kirjoittajille; Aino Suhola, Seppo Turunen ja Markku Varis 2005: Journalistisen kirjoittamisen perusteet; Alasilta, Anja (1998) 2001: Näin kirjoitat tietoverkkoon: viestintäopas paperin maailmasta verkkojen aikaan; Pirjo Linnakylä, Eija Mattinen ja Asta Olkinuora (1988) 1992: Prosessikirjoittamisen opas; Irma Repo ja Tahvo Nuutinen 1995: Aikuisten viestintätaito; Milja Husu, Elise Tarkoma ja Aino Vuorijärvi 2001: Ammattisuomen käsikirja; Piehl, Elisa 1998: Tekstintekijän käsikirja; Irma Repo ja Taahvo Nuutinen 2003: Viestintätaito.

Kirjallisuuden saatavuuden voi tarkistaa [tästä linkistä](#)

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

#a#ahanvuogit: Hárhjehusat ja hárhjehusbargu.

Arviointiasteikko:

Árvvoštallan: 0#5.

Vastuuhenkilö:

Vástuolmmoš: Lektor

683417A: Kirjoittaminen ja kielenhuolto II, 4 op

Opiskelumuoto: Aineopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: saame

Leikkaavuudet:

ay683417A Kielenhuolto 4.0 op

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä

Laajuus:

Viidodat: 3 o#

Opetuskieli:

Oahpahusgiella: Davvisámegiella.

Ajoitus:

Áigi: 2.#3. jahki

Osaamistavoitteet:

Oahppanulbmil: Studeanta #iek#uda iešgu#etlágan teakstašlájaid #állin- ja analyserendáidduidis. Deaddu lea erenoamážit áigeaguovdilis, politiikalaš, ekonomalaš ja servodatlaš deavsttain. Studeanta máhtta gáhttet giella ieh#anassii suorggi girjjálašvuo#a vehkiin. Studeanta dovda davvisámegiella dili ja máhtta analyseret ja veardádallat riikkaid váldogiellaid váikkuhusaid davvisámegilli.

Sisältö:

Sisdoallu: lešgu#etlágan teavsttaid lohkan, #állin, kommenteren, analyseren ja gáhtten. Oahpásmuvvan suorggi giellaofela##aide ja girjjálašvuhtii. Giellagáhttema hárbjehusbarggu #állin ja sátnelisttu dievasmahttin.

Toteutustavat:

Ollašuttinvuogit: Logaldallamat, #állin- ja analysahárbjehusat ja iešieh#anas oahpásmuvvan girjjálašvuhtii.

Yhteydet muihin opintojaksoihin:

Oktavuo#at eará oahpuide: Kurssa 683404P #állin ja giellagáhtten I galgá leat #a#ahuvvon.

Oppimateriaali:

Oahppamateriaála: #állinrávvagat: www.sami.uit.no/aigecala/callinravvagat.html; Nickel, Klaus Peter (1990) 1994: Samisk grammatikk; #állinrávagirji 2003: [www.skolenettet.no/nyUpload/Samisk % 20l%C3%A6ringsnett/Dokumenter/callinravvagat.pdf](http://www.skolenettet.no/nyUpload/Samisk%20l%C3%A6ringsnett/Dokumenter/callinravvagat.pdf); Sammallahti, Pekka 2005: Láidehus sámegiela cealkkaoahpa dutkamii; Vuolab-Lohi, Káre 2004: Giellagáhttenrávvagat. Logaldatmá#ggus. Sámi Allaskuvla; Vuolab-Lohi, Káre 2007: "Máilmmi alladeamos olmmoš", Sámegiela giellagáhttema má#ggalágan hástalusat. -Sámit, sánit, sátnehámit, s. 423-429; Aino Suhola, Seppo Turunen ja Markku Varis 2005: Journalistisen kirjoittamisen perusteet; Romy Clark and Roz Ivani# 1997: The Politics of Writing; Uimonen, Taina 2003: Taitoa tekijälle - tehoa teksteihin, opas tiedottavaan kirjoittamiseen; Rentola, Marketta 2002: Kirjoita hyvin ilmaise itseäsi, tavoita lukijasi; Jääskeläinen, Petri 2002: Tehoa tekstiin, kirjoittajan opas; Milja Husu, Elise Tarkoma ja Aino Vuorijärvi 2001: Ammattisuomen käsikirja; Svinhufvud, Kimmo 2007: Kokonaisvaltainen kirjoittaminen.

Kirjallisuuden saatavuuden voi tarkistaa [tästä linkistä](#).

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

#a#ahanvuogit: Hárbjehusat, hárbjehusbargu ja logaldattente dahje essee dahje oahppanbeaivegirji.

Arviointiasteikko:

Árvvoštallan: 0#5

Vastuuhenkilö:

Vástuolmmoš: Lektor.

683466S: Kirjoittaminen ja kielenhuolto III, 3 op

Voimassaolo: 01.08.2009 - 31.07.2012

Opiskelumuoto: Syventävät opinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: saame

Laajuus:

Viidodat: 3 o#

Opetuskieli:

Oahpahusgiella: Davvisámegiella.

Ajoitus:

Áigi: 3.-4. jahki

Osaamistavoitteet:

Oahppanulbmil: Studeanta #iek#uda #állindáidduis ja #állá ja árvvoštallá gáibideaddji die#iheadji ja die#alaš-teorehtalaš teavstta sisdoalu, ulbmiliid ja vuostávdádi perspektiivvas. Studeanta máhtá gáhttet giela ieh#anassii suorggi girjjálašvuo#a vehkiin.

Sisältö:

Sisdoallu: lešgu#etlágan die#iheadji ja die#alaš-teorehtalaš teavsttaid #állin, mudden, kommenteren, árvvoštallan ja gáhtten. #iek#un suorggi ofela##aide ja girjjálašvuhtii. Giellagáhttema hárbjehusbarggu #allin ja sátnelisttu dievasmahttin.

Toteutustavat:

Ollašuttinvuogit: Logaldallamat, #allin- ja analysahárbjehusat, hárbjehusbarggu #állin ja iešieh#anas oahpásmuvvan girjjálašvuhtii.

Oppimateriaali:

Oahppamateriaála: Merja Kinnunen ja Olli Löytty (toim.) 2002: Tieteellinen kirjoittaminen; Sirkka Hirsjärvi, Pirkko Remes ja Paula Sajavaara (2004) 2006: Tutki ja kirjoita; Vesa Heikkinen, Pirjo Hiidenmaa ja Ulla Tiililä (2000): Teksti työnä, virka kielenä; Luukka, Minna-Riitta (1992): Tieteellisten tekstien tekstuaalisia, interpersonaalisia ja kontekstuaalisia piirteitä; #állinrávvagat: www.sami.uit.no/aigecala/callinravvagat.html; Nickel, Klaus Peter (1990) 1994: Samisk grammatikk; #állinrávagirji 2003: [www.skolenettet.no/nyUpload/Samisk % 20l%C3%A6ringsnett/Dokumenter/callinravvagat.pdf](http://www.skolenettet.no/nyUpload/Samisk%20l%C3%A6ringsnett/Dokumenter/callinravvagat.pdf); Sammallahti, Pekka 2005: Láidehus sámegiela cealkkaoahpa dutkamii; Vuolab-Lohi, Káre 2004: Giellagáhttenrávvagat. Logaldatmá#ggus. Sámi Allaskuvla; Helena Kangasharju ja Marketta Marjapuro 2005: Tutkimusraportin kirjoittaminen, 5-89.

Kirjallisuuden saatavuuden voi tarkistaa [tästä linkistä](#).

Suoritustavat ja arviointikriteerit:**#a#ahanvuogit:** Logaldattente, essea dahje oahppanbeaivegirji, hárjehusat ja hárjehusbargu.**Arviointiasteikko:****Árvvoštallan:** 0-5**Vastuuhenkilö:****Vástuolmmoš:** Lektor.**683422S: Koltan- tai inarinsaame, 5 op****Opiskelumuoto:** Syventävät opinnot**Laji:** Opintojakso**Vastuuyksikkö:** Giellagas-instituutti**Arvostelu:** 1 - 5, hyv, hyl**Opintokohteen kielet:** saame**Voidaan suorittaa useasti:** Kyllä**Laajuus:****Viidodat:** 5 o#**Opetuskieli:****Oahpahusgiella:** Davvisámegiella.**Ajoitus:****Áigi:** 4.#5. jahki.**Osaamistavoitteet:****Oahppanulbmil:** Studeanta máhttá nuortalaš- dahje anárašgiela giellaoahpa, dovda daid areála variašuvnna ja historjjálaš duogáža. Studeanta máhttá lohkat nuortalaš- dahje anárašgielat teavsttaid.**Sisältö:****Sisdoallu:** Giellaservoša historjjálaš duogáš ja eatnandiehtu, giellaoahpa váldosárgosat ja oktavuo#at davvisámegiellii.**Toteutustavat:****Ollašuhttinvuogit:** Logaldallamat, hárjehusat, teakstaanalysat ja iešieh#anas oahpásmuvvan girjjálašvuhtii.**Oppimateriaali:****Oahppamateriaála:** Anárašgiella: Sammallahti, Pekka 2004: Javrij jie#ah parguu; má#gosat ja jietnabáttit.

Nuortalašgiella: má#gosat ja jietnabáttit.

Kirjallisuuden saatavuuden voi tarkistaa [tästä linkistä](#).**Suoritustavat ja arviointikriteerit:****#a#ahanvuogit:** Logaldattente.**Arviointiasteikko:****Árvvoštallan:** 0#5.**Vastuuhenkilö:****Vástuolmmoš:** Professor.**683446A: Kontrastiivinen tutkimus, 3 op****Opiskelumuoto:** Aineopinnot**Laji:** Opintojakso**Vastuuyksikkö:** Giellagas-instituutti**Arvostelu:** 1 - 5, hyv, hyl**Opintokohteen kielet:** saame**Laajuus:****Viidodat:** 3 o#**Opetuskieli:****Oahpahusgiella:** Davvisámegiella.**Ajoitus:****Áigi:** 2.#3. jahki.**Osaamistavoitteet:****Oahppanulbmil:** Studeanta máhttá veardidit sámegiela kránnjágielaide ja dovda kontrastiivvalaš lingvistihka vuo##odoahpagiid.

Sisältö:

Sisdoallu: Kontrastiiva dutkamuš a vuorodoahpagat ja metodologija, eanaš suoma- ja sámegiela muhto maiddá sámegiela ja eará skandinávalaš gielaide veardádallan nubbi nubbái ja leksikála-giellaoahpalaš ja pragmatálaš earuid geahadeapmi, ee. teakstaanalysa- ja jorgalanhárehusaid bokte.

Toteutustavat:

Ollašuhhtinvuogit: lešiehanas oahpásmuvvan girjjálašvuhtii ja vihtta jorgalus ruovttus dahje girjetente dahje teakstanalaysaessea.

Oppimateriaali:

Oahppamateriaála: Sajavaara, Kari 1999: Kontrastiivinen kielentutkimus ja virheanalyysi. - Kielenoppimisen kysymyksiä, s. 103-128; Niemikorpi, Antero (toim.) 1998: Matkalla kielestä kieleen; Mustajoki, Arto 1993: Mielestä kieleen: kontrastiivisen funktionaalisen lauseopin teoriaa; Koski, Mauno 1987 ja 1992: Kontrastiivista kielentutkimusta I-II. Fennistica 8 ja 10; Ingo, Rune 2000: Suomen kieli vieraan silmin; Tømmola, Hannu 1997: Onko kielipolittisia käännösongelmia olemassa? -Kontrastiivinen tarkastelu kääntäjän apuna, 31-57. Kirjallisuuden saatavuuden voi tarkistaa [tästä linkistä](#).

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

ahanvuogit: Girjetente dahje essee dahje jorgalaniskkus.

Arviointiasteikko:

Árvvoštallan: 0-5.

Vastuuhenkilö:

Vástuolmmoš: Lektor.

683430A: Kypsyysnäyte (kandidaatintutkinto/pohjoissaame), 0 op

Opiskelumuoto: Aineopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Laajuus:

Viidodat: 0 o

Ajoitus:

Áigi: 3. jahki

Sisältö:

Sisdoallu: Studeanta állá (davvi)sámegillii essee lágan tentevástádusa, mii laktása su dutkanfáddái. Tentevástádus galgá leat analyhtalaš ja hábmehielga ollisvuoa. Maturitehtas dárkkistuvvo giella ja sisdoallu.

Toteutustavat:

Ollašuhhtinvuogit: Maturitehta állajuvvo kandidáhtadutkamuš a vuorodielagotti tentedilálašvuoa. Maturitehta guhkkodat lea okta konseapta báberárka (4 siiddu, sullii 500 sáni).

Kohderyhmä:

Ulbmiljoavku: Sámegiela oaiveávnaslohkkat.

Yhteydet muihin opintojaksoihin:

Oktavuoat eará oahpuide: Sámegiela vuoro- ja ávnasoahput galget leat áhuvvon.

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

ahanvuogit: Kandidáhtadutkosa maturitehta állajuvvo tentedilálašvuoa dielagotti tentebeaivve. (G. oahppoofelaas Kypsyysnäyte.)

Arviointiasteikko:

Árvvoštallan: Dohkkehuvvon/hilgojuvvon.

Vastuuhenkilö:

Vástuolmmoš: Professor.

683431S: Kypsyysnäyte (maisterintutkinto/pohjoissaame), 0 op

Opiskelumuoto: Syventävät opinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Laajuus:

Viidodat: 0 o#

Opetuskieli:

Oahpahusgiella: Davvisámegiella.

Ajoitus:

Áigi: Magisttardutkosa maturitehta #allojuvvo dan ma##á go pro gradu

-dutkanuš lea gárvvís. Maturitehta dárkkistuvvo gradu dárkkisteami oktavuo#as.

Sisältö:

Sisdoallu: Maturitehtan dohkkehuvvojit gradu oktavuo#as sámegillii ja suomagillii (dahje studeantta #uvgehusgillii) #állujuvvo #oahkkáigeasut. Maturitehtas dárkkistuvvo sisdoallu. Dárkkisteamis vástidit gradu dárkkisteaddjit.

Kohderyhmä:

Ulbmiljoavku: Sámegiella oaiveávnaslohkit.

Yhteydet muihin opintojaksoihin:

Oktavuo#at eará oahpuide: Eaktun lea sámegiella vuo##o-, ávnas- ja #iek#udeaddji oahpuid #a#aheapmi.

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

#a#ahanvuogit: Pro gradu -dutkanušas #állu siiddu guhkkošaš #oahkkáigeasut, okta sámegillii ja okta suomagillii (dahje studeantta #uvgehusgillii).

Arviointiasteikko:

Árvvoštallan: Dohkkehuvvon/hilgojuvvo.

Vastuuhenkilö:

Vástuolmmoš: Professor.

683424S: Käännösteoriat ja -metodit, 3 op

Voimassaolo: - 31.07.2012

Opiskelumuoto: Syventävät opinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: saame

Laajuus:

Viidodat: 3 o#

Ajoitus:

Áigi: 4.#5. jahki.

Osaamistavoitteet:

Oahppanulbmil: Studeanta dovda iešgu#etlágan jorgalanteorijaid ja -metodaid.

Sisältö:

Sisdoallu: Almmolaš govva jorgalandiehtagis, dan orientašuvnnain ja gaskavuo#ain lagašdiehtagiidda.

Toteutustavat:

Ollašuhhtinvuogit: lešieh#anas oahpásmuvvan suorggi girjjálašvuhtii.

Kohderyhmä:

Ulbmiljoavku: Jorgaleaddjit.

Oppimateriaali:

Oahppamateriaála: Soahpamuša mielde #uovvova##ain:

Vars, Laila Susanne 2004: "Buoret lea eanet jurddašit ja unnit sárdnut". Sámegiella deaivvadeapmi juridihkalaš máilmmiin. - Juho-Niillasa 70-jagi beaivái. Sámi die#alaš áige#ála 1/2004; Munday, Jeremy 2001: Introducing translation studies theories and applications; Chestermann, Andrew 2004: Kääntäminen teoriana. - Alussa oli käännös, s. 341-348; Chestermann, Andrew 1989: Readings in Translation Theory; Vehmas-Lehto, Inkeri 2002: Kopiointia vai kommunikointia? Johdatus käännösteoriaan: Ingo, Rune 1989: Käännös kielenopetuksessa. - Special languages and second languages: Methodology and research, s. 61-67; Ingo, Rune 1990: Miten vapaa on "vapaa käännös"? - Erikoiskielet ja käännösteoria. VAKKI-seminaari X, s. 64-77; Ingo, Rune 1994: Peruslauseet ja kääntäminen. -Erikoiskielet ja käännösteoria. VAKKI-symposiumi XIV, s. 81-89; Heino, Ulla-Liisa 1980: Tarvitseeko kääntäjä teoriaa? - Kääntäjä-käännös-lukija, 37-58.

Kirjallisuuden saatavuuden voi tarkistaa [tästä linkistä](#).

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

#a#ahanvuogit: Girjetente dahje essea.

Arviointiasteikko:

Árvvoštallan: 0#5.
Vastuuhenkilö:
Vástuolmmoš: Lektor.
Lisätiedot:
Lassedie#ut: Jorgaleaddjiide bákkolaš.

683439P: Kääntäminen I, 5 op

Opiskelumuoto: Perusopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: saame

Leikkaavuudet:

ay683439P Kääntäminen I (AVOIN YO) 4.0 op

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä

Laajuus:

Viidodat: 3 o#

Opetuskieli:

Oahpahusgiella: Davvisámegiella

Ajoitus:

Áigi: 1. jahki

Osaamistavoitteet:

Oahppanulbmil: Studeanta máhtta jorgalit iešgu#etlágan teavsttaid davvisámegillii ja dovda jorgalanproseassa muttuid ja jorgalanteknihka ja -teoriija ja máhtta heivehit daid jorgalanbargguidasas. Studeanta máhtta geavahit maid jorgaleapmái gullevaš veahkkeneavvuid ja diehtogálduid.

Sisältö:

Sisdoallu: Iešgu#etlágan teavsttaid jorgalanhárjehusat ieh#anassii ja joavkkus ja aktiivvalaš oassálastin diimmuide.

Toteutustavat:

Ollašuhhtinvuogit: Logaldallamat, hárjehusat ja iešieh#anas oahpásmuvvan girjjálašvuhtii. Persovnnalaš sátnelisttu dievasmahttin.

Yhteydet muihin opintojaksoihin:

Oktavuo#at eará oahpuide: Kurssat 683438P Láidehus sámedutkamii ja die#alaš #állimii, 683407P

Sojahanoahppa, 683409P Ortografijiat ja 683406P Jietnadatoahppa galget leat #a#ahuvvon dahje #a#aheami vuolde.

Oppimateriaali:

Oahppamateriála: Ingo, Rune 1990: Lähtökielestä kohdekieleen. Johdatusta käännöstieteeseen; Vest, Jovnna-Ánde 2005: Sámi synonymat; Nielsen, Konrad: Lappisk ordbok I-V; Vuolab-Lohi, Káre 2004:

Giellagáhttenrávvagat. Logaldatmá#ggus. Sámi Allaskuvla; #állinrávagirji 2003: [www.skolenettet.no/nyUpload/Samisk % 20%C3%A6ringsnett/ Dokumenter/ callinravvagat.pdf](http://www.skolenettet.no/nyUpload/Samisk%20%C3%A6ringsnett/Dokumenter/callinravvagat.pdf); Sátnegirjjit.

Kirjallisuuden saatavuuden voi tarkistaa [tästä linkistä](#)

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

#a#ahanvuogit: Jorgalanhárjehusat ja jorgalanbargu.

Arviointiasteikko:

Árvvoštallan: 0#5

Vastuuhenkilö:

Vástuolmmoš: Lektor

683440A: Kääntäminen II, 4 op

Opiskelumuoto: Aineopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: saame

Leikkaavuudet:

ay683440A Kääntäminen II (AVOIN YO) 4.0 op

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä

Laajuus:**Viidodat:** 3 o#**Opetuskieli:****Oahpahusgiella:** Davvisámegiella**Ajoitus:****Áigi:** 2.#3. jahki.**Osaamistavoitteet:****Oahppanulbmil:** Studeanta máhttá jorgalit váddásut teavsttaid davvisámegillii ja máhttá heivehit jorgaleami metodaid jorgalanhárjehusaide. Studeanta máhttá analyseret sámegillii jorgaluvvon #áppagirjjálašvuo#a ja veardádallat dan vástideaddji suomagielat jorgalusaide.**Sisältö:****Sisdoallu:** Iešgu#etlágan teakstatiippaid jorgalanhárjehusat ieh#anassii ja joavkkus. Jorgalusaid #állin, mudden, kommenteren, árvvoštallan ja veardádallan. Persovnnalaš sátnelisttu dievasmahttin.**Toteutustavat:****Ollašuhhtinvuogit:** Logaldallamat, hárjehusat, iešrá#álaš oahpásmuvvan girjjálašvuhtii ja aktiivvalaš oassálastin diimmuide.**Yhteydet muihin opintojaksoihin:****Oktavuo#at eará oahpuide:** Vuo##ooahput galget leat #a#ahuvvon.**Oppimateriaali:****Oahppamateriála:** Bassnett, Susan 1995: Teoksesta toiseen: johdatus kirjallisuuden kääntämiseen; Ingo, Rune 1990: Lähtökielestä kohdekieleen. Johdatusta käännöstieteeseen; Korimo-Girod, Nina (toim.) 1997: Kontrastiivinen tarkastelu kääntäjän apuna; Rikman, Kristiina (toim.) 2005: Suom. huom. Kirjoituksia kääntämisestä; Näkkäläjärvi, Oula ja Sammallahhti, Pekka 1986: Šiella 1. Máilmmegirjjálašvuo#as (heivehallamiin); Lukkari, Rauni Magga (doaimm.) 2007: Máilmmi girjjálašvuo#a Gollelávvggastagat 1 (heivehallamiin). Eará materiála juhkkovuo logaldallamiin.Kirjallisuuden saatavuuden voi tarkistaa [tästä linkistä](#)**Suoritustavat ja arviointikriteerit:****#a#ahanvuogit:** Jorgalaniskkus, hárjehusat ja reflekterejeaddji essea.**Arviointiasteikko:****Árvvoštallan:** 0#5.**Vastuuhenkilö:****Vástuolmmoš:** Lektor**683452S: Kääntäminen III, 3 op****Opiskelumuoto:** Syventävät opinnot**Laji:** Opintojakso**Vastuuyksikkö:** Giellagas-instituutti**Arvostelu:** 1 - 5, hyv, hyl**Opintokohteen kielet:** saame

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä

Laajuus:**Viidodat:** 3 o#**Opetuskieli:****Oahpahusgiella:** Davvisámegiella.**Ajoitus:****Áigi:** 4.#5. jahki.**Osaamistavoitteet:****Oahppanulbmil:** Studeanta #iek#uda jorgalandáidduidis ja sátneráju viidasabbot ja máhttá jorgalit erenomáš surggiid teavsttaid sámegillii. Son máhttá heivehit sátneráhkadanvugiid terminologiija jorgaleapmái.**Sisältö:****Sisdoallu:** Iešgu#etlágan teavsttaid jorgalanhárjehusat ieh#anassii ja joavkkus, jorgalusaid #állin, mudden, kommenteren, árvvoštallan ja gáhtten. Aktiivvalaš oassálastin diimmuide ja oanehislágan jorgalusbargu rivttes dahje govahallon bargoadái. Studeanta dievasmahtta sátnelisttu.

Toteutustavat:

Ollašuhhtinvuogit: Logaldallamat, hárbhusat ja iešieh#anas oahpásmuvvan girjjálašvuhtii.

Yhteydet muihin opintojaksoihin:

Oktavuo#at eará oahpuide: Kurssat 683439P Jorgaleapmi I ja 683440A Jorgaleapmi II galget leat #a#ahuvvon.

Oppimateriaali:

Oahppamateriaála: Suonuuti, Heidi 2006: Sanastotyön opas; Sanastotyön käsikirja (1988); Saamen kielen erikoisalojen sanakirjat ja sanastot; Nordal, Ingrid 2002: Tv-teaksta, erenoamáš teakstaduodji. - #állet Sámi Verddet, s. 123-137.

Kirjallisuuden saatavuuden voi tarkistaa [tästä linkistä](#).

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

#a#ahanvuogit: Jorgalanhárbhusat ja jorgalanbargu.

Arviointiasteikko:

Árvvoštallan: 0#5.

Vastuuhenkilö:

Vástuolmmoš: Lektor.

683441A: Lauseoppi, 5 op

Voimassaolo: - 25.04.2018

Opiskelumuoto: Aineopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: saame

Leikkaavuudet:

ay683441A Lauseoppi (AVOIN YO) 4.0 op

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä

Laajuus:

Viidodat: 5 o#

Opetuskieli:

Oahpahusgiella: Davvisámegiella.

Ajoitus:

Áigi: 2.#3. jahki.

Osaamistavoitteet:

Oahppanulbmil: Studeanta dovda davvisámegiela cealkkaráhkadusa prinsihpaid cealkaga sániid semanttalaš gaskavuo#aid vuo#ul ja máhtta analyseret cealkagiid ja daid ráhkadusa maid giellagáhttema oainnus. Studeanta dovda cealkkaráhkadusa pragamáhtalaš variašuvnna ja teakstaoahpa.

Sisältö:

Sisdoallu: Oahpásmuvvan davvisámegiela cealkkaráhkadusa prinsihpaide, cealkagis váikkuheaddji dependeansa-, semanttalaš ja #atnangaskavuo#aide ja teakstaoahpa vuo##oáššiide. Sámegiela kontrasteren birasgielaiguin ja cealkagiid analyseren. Váldodeaddu lea sániid semanttalaš gaskavuo#aid identifiseremis ja das, mo sániid semanttalaš gaskavuo#at meroštallet cealkaga ja celkosiid ráhkadusa

Toteutustavat:

Ollašuhhtinvuogit: Logaldallamat, hárbhusat ja iešieh#anas oahpásmuvvan girjjálašvuhtii.

Yhteydet muihin opintojaksoihin:

Oktavuo#at eará oahpuide: Vuo##ooahput galget leat #a#ahuvvon.

Oppimateriaali:

Oahppamateriaála: Sammallahti, Pekka 2005: Láidehus sámegiela cealkkaoahpa dutkamii; Sammallahti, Pekka 2006: Láidehus sámegiela cealkkaoahpa dutkamii, hárbhusat; Sammallahti, Pekka 2007: Gielladutkama terminologijja.

Kirjallisuuden saatavuuden voi tarkistaa [tästä linkistä](#).

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

#a#ahanvuogit: Hárbhusat ja logaldat- dahje ruovttutente.

Arviointiasteikko:

Árvvoštallan: 0#5.

Vastuuhenkilö:

Vástuolmmoš: Professor ja lektor.

683428S: Loppuentti, 7 op

Opiskelumoto: Syventävät opinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: saame

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä

Laajuus:

Viidodat: 7 o#

Opetuskieli:

Oahpamusgiella: Davvisámegiella.

Ajoitus:

Áigi: 5. jahki.

Osaamistavoitteet:

Oahppanulbmil: Studeanta geardduha ja máhtta heivehit ja analyseret daid áššiid maid son lea skuvlejumi áigge oahppan. Studeanta máhtta maid analyseret ja árvoštallat dan makkár máhttu ja áššedovdámus sus lea ja mo son sáhtta geavahit daid ávkin bargoeallimis.

Sisältö:

Sisdoallu: Dat geat lohket oahpaheaddjin, #álet pedagogalaš essea sámegiela lohkama ja #állima oahpaheamis. Studeanta sáhtta maid buktit ovdan iežas dutkamuša dutkanbohtosiid muhtin die#alaš publikašuvnnas dahje geah#adit iežas dutkansuorggi o##aseamos dutkanbohtosiid. Studeanta sáhtta maid #ohkket jurdagiidis #a#ahuvvon oahpuin, das maid áššiid son máhtta ja maid galggašii vel ovddidit ja nannet ja suokkardallat daid bargoeallima ja barggu oažžuma perspektiivvas.

Toteutustavat:

Ollašuttinvuogit: Iešieh#anas oahpásmuvvan girjjálašvuhtii ja ieh#anassii #állon sámegielat essea sohppojuvvon ulbmila ja lohkanbáhka vuo#ul. Essea ja lohkanbáhka viidodat sohppojuvvo sierra nu ahte váldojuvvot vuhtii oahpuid viidodagat, omd. 400-500 siiddu sámegillii (dahje studeantta #uvgehusgillii) ja 250-300 siiddu vieris gillii #állon teaksta vástida golbma oahppo#uoggá. Seammás sohppojuvvo maid essea áigetávvalis.

Yhteydet muihin opintojaksoihin:

Oktavuo#at eará oahpuide: Loahppatentte sáhtta #a#ahit go pro gradu -dutmus lea ovdadárkkistanmuttus.

Oppimateriaali:

Oahppamateriaála: Sohppojuvvo sierra, deaddu lea studeantta iežas dutkansuorggis ja das leago son lohkan omd. oahpaheaddjin, dutkin, jorgaleaddjin jna; Sámi die#alaš áige#állaga #állinrávvagat: www.sami.uit.no/aigecala/callinravvagat_2005.pdf

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

#a#ahanvuogit: Essea.

Arviointiasteikko:

Árvvoštallan: 0#5.

Vastuuhenkilö:

Vástuolmmoš: Professor.

683445A: Luova kirjoittaminen, 3 op

Voimassaolo: - 31.07.2012

Opiskelumoto: Aineopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: saame

Laajuus:

Viidodat: 3 o#

Opetuskieli:

Oahpamusgiella: Davvisámegiella.

Ajoitus:

Áigi: 2.#3. jahki.

Osaamistavoitteet:

Oahppanulbmil: Studeanta ovddida #állindáidduid, #álalaš ovdanbuktima ja sátneráju ja stiillaid hálddašeamii. Son dovda kreatiiva #állima surggiid.

Sisältö:

Sisdoallu: Proseassa#állinhárjehusat. Oahpaheaddjin lohkket sáhttet #állima lassan deattuhit maid kreatiiva #állima oahpahusa.

Toteutustavat:

Ollašuhhtinvuogit: #állinhárjehusat ja iešieh#anas oahpásmuvvan girjjálašvuhtii.

Oppimateriaali:

Oahppamateriála: Jääskeläinen, Miisa 2002: Sana kerrallaan: johdatus luovaan kirjoittamiseen; Karhumäki & Toivakka (1999) 2002: Sininen kynä: luovan kirjoittamisen opas; Seitä Parkkola, Nina Repo, Helena Linna ja ym. 2004: Timantinmetsästäjä. Luovan kirjoittamisen opas; Linnakylä, Mattinen & Olkinuora (1988) 1992: Prosessikirjoittamisen opas.

Kirjallisuuden saatavuuden voi tarkistaa [tästä linkistä](#).

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

#a#ahanvuogit: Hárjehusat ja kreatiiva #állima hárjehusbargu.

Arviointiasteikko:

Árvvoštallan: 0#5.

Vastuuhenkilö:

Vástuolmmoš: Lektor.

683455S: Nimistöntutkimus, 3 op

Voimassaolo: - 31.07.2012

Opiskelumuoto: Syventävät opinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: saame

Laajuus:

Viidodat: 3 o#

Opetuskieli:

Oahpahusgiella: Davvisámegiella.

Ajoitus:

Áigi: 4.#5. jahki.

Osaamistavoitteet:

Oahppanulbmil: Studeanta dovda nammadutkama vuo##oáššiid ja daid heivehusaid sámegiella nammadutkamii.

Sisältö:

Sisdoallu: Olbmo- ja báikenamaide guoski dutkamuš.

Toteutustavat:

Ollašuhhtinvuogit: Iešieh#anas oahpásmuvvan girjjálašvuhtii.

Oppimateriaali:

Oahppamateriála: Soahpamuša mielde #uovvova##ain:

Kiviniemi, Eero 1990: Perustietoa paikannimisestä. Helsinki; Terhi Ainiala, Minna Saarela ja Paula Sjöblom 2008: Nimistöntutkimuksen perusteet, s. 9-42 ja 60-264; Räisänen, Alpo 1995: Kainuun saamelaisperäisiä paikannimiä. - Virittäjä 4, s. 532-544; Räisänen, Alpo 2005: Saamelaisjäljet Kuusamon ja Posion paikannimisessä. - Virittäjä 3, s. 336-356; Räisänen, Alpo 2007: Pielisen Karjalan saamelaisperäisiä paikannimiä. - Sámit, sánit, sátnehámit, s. 319-324; Räisänen, Alpo 2003: Nimet mieltä kiehtovat. Etymologista nimistöntutkimusta, s. 158-166 ja 207-209; Aikio, Ante 2004: An essay on substrate studies and the origin of Saami. - Etymologie, Entlehnungen und Entwicklungen: Festschrift für Jorma Koivulehto zum 70, s. 5-34; Aikio, Ante 2003: Suomen saamelaisperäisistä paikannimisistä. - Virittäjä 1, s. 99-106; Aikio, Samuli 1992: Samisk släktsnamn från 1600- och 1700-talen. - Studia Anthroponymica Scandinavica, Tidskrift för nordisk personnamnsforskning, 55-76; Helander, Kaisa Rautio 2008: Namat dan nammii. - Die#ut 1/08. 15-54, 109-126; Valtonen, Taarna 2004: Ohcejoga Dálvadasa duottarguovllu báikenamat. - Sámegealla seassamin, s. 90-117; Valtonen, Taarna 2005: Mot eana nuppástuvvá giellan? Kognitiiva lahkonaanvuohki báikenammadutkamušas. - Sámi die#alaš áige#ála, s. 57-69; Rydving, Håkan 1998: En samisk namnlängd. - Studia Anthroponymica Scandinavica. Tidskrift för nordisk personnamnsforskning; Nielsen, Konrad 1920: Til undersøkelsen av lappiske stedsnavn; Frette, Thor 1986: Noen synspunkter på -anger (-angen). - Årsmelding 1985. Institutt for namnegransking. Universitetet i Oslo. Kirjallisuuden saatavuuden voi tarkistaa [tästä linkistä](#).

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

#a#ahanvuogit: Girjetente dahje essea.

Arviointiasteikko:
Árvvoštallan: 0#5.
Vastuuhenkilö:
Vástuolmmoš: Lektor.

683409P: Ortografiat, 2 op

Voimassaolo: - 31.07.2012

Opiskelumuoto: Perusopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: saame

Laajuus:

Viidodat: 2 o#

Opetuskieli:

Oahpahusgiella: Davvisámegiella.

Ajoitus:

Áigi: 1. jahki

Osaamistavoitteet:

Oahppanulbmil: Studeanta dovda davvisámegiela girjegiela ovdáneami muttuid ja gárgejeaddjiid. Son dovda boares ortografiijaid guovddáš iešvuo#aid, máhttá lohkat daiguin #állojuvvon teavsttaid ja translittereret teavsttaid dálá ortografiijai. Studeanta viiddida sátneráju.

Sisältö:

Sisdoallu: Hárjehusat, mat vuo##udivvet teavsttaide ja sátnegirjiide: teavsttaid lohkan, ortografiijaide #iek#un, translittererenhárjehusat, sániid #ilgen, sátnajoavkkuid semanttalaš juogadeapmi, sátneráju viiddideapmi ja studeantta iežas sátnelisttu dievasmahttin. Váldodeaddu lea Konrad Nielsena ortografiija hálddašeamis ja teavsttain.

Toteutustavat:

Ollašuttinvuogit: Logaldallamat, hárjehusat ja iešieh#anas oahpásmuvvan girjjálašvuhtii.

Oppimateriaali:

Oahppamateriála: Konrad Nielsen: Lærebok i lappisk II; Konrad Nielsen: Lærebok i lappisk I ja III ja Lappisk ordbok I-V; Solbakk, Aage 1997: Sámi #állingielat historjá, s. 49-75; Magga, Ole Henrik 1985: Davvisámegiela #állinvuogi gielalaš vuo##u. -Die#ut 2, s. 42-67; Itkonen, Erkki 1951: Katsauksia. Suomen tunturilapin kirjakielen kehitysvaiheet. -Virittäjä, s. 169-183. Eará materiála juhkkovuo logaldallamiin. Kirjallisuuden saatavuuden voi tarkistaa [tästä linkistä](#)

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

#a#ahanvuogit: Logaldattente, sátnerádjobargu ja translittererenhárjehusat.

Arviointiasteikko:

Árvvoštallan: 0#5

Vastuuhenkilö:

Vástuolmmoš: Lektor.

683406P: Pohjoissaamen äänneoppi, 5 op

Opiskelumuoto: Perusopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: saame

Leikkaavuudet:

ay683406P Äänneoppi (AVOIN YO) 5.0 op

Laajuus:

Viidodat: 5 o#

Opetuskieli:

Oahpahusgiella: Davvisámegiella

Ajoitus:

Áigi: 1. jahki.

Osaamistavoitteet:

Oahppanulbmil: Studeanta máhtta govvidit davvisámegiela sátnefonologiija, morfofonologiija ja cealkkafonologiija oaivesárgosiid Nuorta-Eanodaga/ Guovdageainnu ja Badje-Deanu suopmaniid ja vejola##at oahppi iežas suopmana mielde ja máhtta transkriberet girjegiela teavsta dáid suopmaniid fonologiija mielde. Studeanta dovda jietnadatoahpa guovddáš terminologiija ja máhtta heivehit dan kurssa sisdollui.

Sisältö:

Sisdoallu: #iek#un suopmaniid jietnadatvuogádagaide ja daid systemáhtalaš earuide ja #álalaš giela transkriberen fonologala##at. Deaddu suopmaniid gaskkal sáhtta molsašuddat oahppi gielladuogáža mielde.

Toteutustavat:

Ollašuhhtinvuogit: Logaldallamat, hárhjehusat ja iešieh#anas oahpásmuvvan girjjálašvuhtii.

Kohderyhmä:

Ulbmiljoavku: Kurssa lea oktasaš eatnigielagiidda ja vierrogielagiidda.

Yhteydet muihin opintojaksoihin:

Oktavuo#at eará oahpuide: Giella- ja gulahallanoahpuin kurssa Fonetiikan perusteet galgá leat #a#ahuvvon dahje #a#aheami vuolde. Maiddái kurssat 683438P Láidehus sámedutkamii ja die#alaš #állimii, 683407P Sojahanoahppa ja 683409P Ortografiiat galget leat #a#ahuvvon dahje #a#aheami vuolde.

Oppimateriaali:

Oahppamateriála: Sammallahti, Pekka: Jietnadatoahpa vuo##okursa; Sammallahti, Pekka 2007: Gielladutkama terminologiija.

Kirjallisuuden saatavuuden voi tarkistaa [tästä linkistä](#)

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

#a#ahanvuogit: Hárhjehusat ja logaldat- dahje ruovttutente.

Arviointiasteikko:

Árvvoštallan: 0#5.

Vastuuhenkilö:

Vástuolmmoš: Professor ja lektor

683427S: Pro gradu-tutkielma, 40 op

Opiskelumuoto: Syventävät opinnot

Laji: Lopputyö

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: saame

Laajuus:

Viidodat: 40 o#

Opetuskieli:

Oahpahusgiella: Davvisámegiella.

Ajoitus:

Áigi: 5. jahki.

Osaamistavoitteet:

Oahppanulbmil: Studeanta máhtta #allit sámegiela suorgái gullevaš pro gradu -dutkanmuša sohppojuvvon dutkanfáttás. Son máhtta plánat, #oaggit, ordnet, gie#ahallat, ovdanbuktii, árvvoštallat, kritiseret ja dulkot gielladutkamuša die#u ja materiála ja dahkat jurddabohtosiid dutkanmateriála vuo#ul. Studeanta máhtta maiddái identifiseret ja ráddjet dutkan#uolmma. Studeanta máhtta die#alaš gulahallama ja jurddašanvuogi ja dovda iežas dutkanfáddái laktáseaddji guovddáš girjjálašvuo#a. Son máhtta maid dutkanmetodaid.

Sisältö:

Sisdoallu: Die#uid ohcan, girjerádjosa geavaheapmi, girjjálašvuo#a #iek#alis lohkan, dutkamuša plánen ja árvvoštallan, áššeollisvuo#aide hábmen, dutkanmateriála háhkan ja gie#ahallan, dutkanmateriála ja bohtosiid ordnen, árvalusaide dahkan, die#alaš #állin, barggu tekniikkalaš beali dárkkodeapmi ja bagadallan- ja máhcahatságastallamat.

Toteutustavat:

Ollašuhhtinvuogit: Iešieh#anas oahpásmuvvan girjjálašvuhtii, ieh#anas bargan ja bagadallan- ja máhcahatságastallamat ovttaš bagadalliin.

Yhteydet muihin opintojaksoihin:

Oktavuo#at eará oahpuide: Kandidáhta dutkkus galgá leat #a#ahuvvon.

Oppimateriaali:

Oahppamateriála: Studeantta iežas dutkansuorggi die#alaš girjjálašvuohta; Heikkinen, Agander ja Vaattovaara (1997) 2005: Tiedonhakijan teho-opas; Itkonen, Terho (2000) 2002: Uusi kieliopas; Heikki Hurta ja Tapio Peltola 1997: Tutkielmantekijän opas; Merja Kinnunen ja Olli Löytty (toim.) 2002: Tieteellinen kirjoittaminen; Sirkka Hirsjärvi, Pirkko Remes ja Paula Sajavaara (2004) 2006: Tutki ja kirjoita; Helena Kangasharju ja Marketta Marjapuro 2005: Tutkimusraportin kirjoittaminen, 5-89; Sonja Kniivilä, Sari Lindblom-Ylärinne ja Anne Mäntynen: Tiede ja teksti, Tehoa ja taitoa tukielman kirjoittamiseen, s. 3-55, 89-191.

Kirjallisuuden saatavuuden voi tarkistaa [tästä linkistä](#).

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

#a#ahanvuogit: Pro gradu -dutkamuša #állin ja doaimmaheapmi #atnon stuhkkan (2) die#agoddái, pro gradu -dutkamuša dárkkistanseminára. Dutkamuša mielddusin guokte ovttá siiddu guhkkošaš #oahkkáigeasu, nubbi sámegillii ja nubbi suomagillii (dahje studeantta #uvgehusgillii).

Arviointiasteikko:

Árvvoštallan: 0-5

Vastuuhenkilö:

Vástuolmmoš: Professor.

683405P: Saamelainen kirjallisuus, 5 op

Opiskelumuoto: Perusopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: saame

Leikkaavuudet:

ay683405P Kirjallisuus 5.0 op

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä

Laajuus:

Viidodat: 5 o#

Opetuskieli:

Oahpahusgiella: Davvisámegiella

Ajoitus:

Áigi: 1. jahki

Osaamistavoitteet:

Oahppanulbmil: Studeanta dovda sámiid #álekeahtes ja #állojuvvon #áppagirjjálašvuo#a historjjá, ovdáneapmi, šlájaid, girjjálašvuo#a ovddasteaddjiid ja girjjálaš dujiid stiillaid. Studeanta máhttá geavahit girjjálašvuo#a vuo##odoahpajiid ja analyseret #áppagirjjálašvuo#a teavsttaid.

Sisältö:

Sisdoallu: Logaldallamat, analysahárjehusat ja iešieh#anas oahpásmuvvan girjjálašvuhtii. Persovnnalaš sátnelisttu dievasmahttin.

Toteutustavat:

Ollašuhhtinvuogit: Logaldallamat 2 o# ja analysahárjehusat 3 o#.

Kohderyhmä:

Ulbmiljoavku: Kursa leat oktasaš eatnigielaigiidda ja vierrogielaigiidda.

Oppimateriaali:

Oahppamateriála: Girjjálašvuo#a teorijja:

Harald Gaski, Vuokko Hirvonen, Ellen Näkkäläjärvi 1992: Girjjálašvuo#a tearpmat; Gaski, Harald 1998: #álagovat, Sámi girjjálašvuo#a historjjá; Gaski, Harald 2008: Luottat bálgát jahkeduhátmolsumis, O##aset sámi girjjálašvuohta; Gaski, Harald 2006: Sámi #állit, 25 sámi #appa- ja fágagirjjálaš sátneduojá; Pentikäinen, Juha (ed.) 2000: Sami Folkloristics; Gaski, Harald (ed.) 1997: In the Shadow of the Midnight Sun. Contemporary Sami Prose and Poetry.

Analysahárjehusat:

Fjellner: Beaivvi bártti soag#u jiehtanasaid máilmmis; Olaus Sirma: Guldnessaš ja Moarsi fávrrot; Guttorm, Eino 1985: Varahuvvan bálgát; Jalvi, Pedar 1992: Sátnedáidu, s. 23-46; Larsen, Anders 1992: Beaive-álgu; Paltto, Kirsti 1989: Guovtteoavvat nisu; Turi, Johan 1987: Muitalus sámiid birra, s. 11- 135, 181-188; Vest, Jovvna-Ánde 1995: Kapteainna ruvsu; Lukkari, Rauni Magga 1991: Mu gonagasa gollebihtasat; Valkeapää, Nils Aslak 1989: Beaivi Áh#ážan; Saba, Isak: Sámisoga lávlla. - Giellavealgu; Utsi, Paulus 1980: Giella gielain; Somby, Marry A. 1976: Ammul ja alit oarbmealli; Vuolab, Kerttu 1990: #eppari #áráhus.

Kirjallisuuden saatavuuden voi tarkistaa [tästä linkistä](#)

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

#a#ahanvuogit: Analysahárjehusat ja logaldattente dahje essea dahje logaldatbeaivegirji.

Arvointiasteikko:

Árvvoštallan: 0#5

Vastuuhenkilö:

Vástuolmmoš: Professor ja lektor

683461P: Saamen kirjallisuus, 3 op

Opiskelumuoto: Perusopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: saame

Laajuus:

Viidodat: 3 o#

Ajoitus:

Áigi: 3.-5. jahki

Osaamistavoitteet:

Oahppanulbmil: Studeanta dovda sámi girjjálašvuo#a viidábut.

Sisältö:

Sisdoallu: Logaldallamat, girjebáhkka dahje.

Toteutustavat:

Ollašuhhtinvuogit: Logaldallamat, girjebáhkka dahje.

Kohderyhmä:

Ulbmiljoavku: Sámegiela ávnnasoahpaheaddjit.

Suoritustavat ja arvointikriteerit:

#a#ahanvuogit: Logaldattente/ -beaivegirji, girjetente dahje essea.

Arvointiasteikko:

Árvvoštallan: 0-5

Vastuuhenkilö:

Vástuolmmoš: Lektor

Lisätiedot:

Lassedie#ut: Buhte gurssa Tutkimus tutuksi.

683418A: Sananmuodostusoppi, 3 op

Voimassaolo: - 31.07.2012

Opiskelumuoto: Aineopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: saame

Laajuus:

Viidodat: 3 o#

Opetuskieli:

Oahpahusgiella: Davvisámegiella

Ajoitus:

Áigi: 2.#3. jahki

Osaamistavoitteet:

Oahppanulbmil: Studeanta máhttá davvisámegiela sátneráhkadeami prinsihpaid ja máhttá heivehit sámegiela sátneráhkadanvugiid maid dalle go ieš geavaha giela. Studeanta máhttá suorggidit ja ovttastahttit sániid ja govvidit sámegiela sátneráhkadeami vugiid. Studeanta #állá sátneráhkadeami sátnerádjjobarggu.

Sisältö:

Sisdoallu: Sátneráhkadeami sajádat giellaoahpas, sátneráhkadeami govvideapmi, sámegiela sátneráhkadanvuogit, sániid surggiideapmi ja ovttastahttin. Sátneráhkadan- ja #állinhárjehusat. Studeantta iežas sátnelistu aktiivvaláš dievasmahttin. Sátnelistu gie#ahallojuvvo semináras.

Toteutustavat:

Ollašuhhtinvuogit: Logaldallamat, hárbjehusat ja iešieh#anas oahpásmuvvan girjjálašvuhtii.

Yhteydet muihin opintojaksoihin:

Oktavuo#at eará oahpuide: Vuo##ooahput galget leat #a#ahuvvon.

Oppimateriaali:

Oahppamateriála: Nickel, Klaus Peter 1994: Samisk grammatik, s. 219-389; Konrad Nielsen: Lærebok i lappisk I; Turi, Else: Davvisámegiela morfologijja; Häkkinen 1990: Mistä sanat tulevat? s. 75-161.

Kirjallisuuden saatavuuden voi tarkistaa [tästä linkistä](#)

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

#a#ahanvuogit: Hárbjehusat, sátnerádjorgu ja logaldattente dahje essea.

Arviointiasteikko:

Árvvoštallan: 0#5.

Vastuuhenkilö:

Vástuolmmoš: Lektor

683414A: Sanasto, 5 op

Opiskelumuoto: Aineopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: saame

Leikkaavuudet:

ay683414A Tekstit 3.0 op

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä

Laajuus:

Viidodat: 3 o#

Opetuskieli:

Oahpahusgiella: Davvisámegiella

Ajoitus:

Áigi: 2.#3. jahki

Osaamistavoitteet:

Oahppanulbmil: Studeanta #iek#u sámegiela teavsttaide sátneráju ovddideami perspektiivvas. Son viiddida sátneráju ja fraseologijja. Studeanta #állá sátnerádjorgu.

Sisältö:

Sisdoallu: Sámegiela teavsttaid analyseren ja sátnerádjorgu #állin.

Toteutustavat:

Ollašuhhtinvuogit: Logaldallamat, hárbjehusat, seminárbargan ja iešieh#anas oahpásmuvvan girjjálašvuhtii.

Studeanta dievasmahtá kursagirjjálašvuo#a vuo#ul vuo##ooahpuid áigge álggahuvvon sátnelisttu. Studeanta #állá sátnelisttus reflekterejeaddji essea, mas son suokkardallá sátnelisttu mearkkašumi iežas sátneráju ovddideapmái ja viiddideapmái. Sátnerádjorgu gie#ahallojuvvo semináras.

Yhteydet muihin opintojaksoihin:

Oktavuo#at eará oahpuide: Vuo##ooahpuid lassin kurssat 683418A Sátneráhkadeapmi ja 683440A Jorgaleapmi II galget leat #a#ahuvvon.

Oppimateriaali:

Oahppamateriála: Suonuuti, Heidi 2006: Sanastotyön opas; Vuolab, Kerttu 2008: Bárbmoáirras; Gaski, Harald (doaimm.) 2008: Ivdnesuotna, sámii #áppagirjjálašvuo#a #oakkáldat; Guttorm, Eino 1986: Behtar soa#is; Guttorm, Hans Aslak 1986: Iešnjárgga šiljut ja 1996: Šuvvi jahki; Hætta, Lars ja Bær, Anders 1982: Mitalusat.

Kirjallisuuden saatavuuden voi tarkistaa [tästä linkistä](#)

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

#a#ahanvuogit: Reflekterejeaddji essea ja sátnerádjorgu.

Arviointiasteikko:

Árvvoštallan: 0#5

Vastuuhenkilö:

Vástuolmmoš: Lektor

683456S: Sanastontutkimus, 3 op

Voimassaolo: - 31.07.2012

Opiskelumuoto: Syventävät opinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen oppimateriaali:

Kulonen, Ulla-Maija , Sanojen alkuperä ja sen selittäminen etymologista leksikografiaa , 1996

Ojutkangas, Krista , Ruumiinosannimien kieliopillistuminen suomessa ja virossa , 2001

Taylor, John R. , Linguistic categorization , 2003

Opintokohteen kielet: saame

Laajuus:

Viidodat: 3 o#

Opetuskieli:

Oahpahusgiella: Davvisámegiella.

Ajoitus:

Áigi: 4.#5. jahki.

Osaamistavoitteet:

Oahppanulbmil: Studeanta dovda sátneráju dutkamuša ja govvideami.

Sisältö:

Sisdoallu: Sániid álgovuolgga (etymologijja), di#ggaid ja áššiid nammaaddinákkat (onomasiologijja) ja sátneráju govvideami ja ovdanbuktima vuo##oáššit (leksikografijja).

Toteutustavat:

Ollašuhhtinvuogit: lešieh#anas oahpásmuvvan girjjálašvuhtii.

Oppimateriaali:

Oahppamateriaála: Kulonen, Ulla-Maija 1996. Sanojen alkuperä ja sen selittäminen. Etymologista leksikologiaa; Ojutkangas, Krista 2001. Ruumiinosanammaen kieliopillistuminen suomessa ja virossa; Taylor, John R. 2003: Linguistic categorization.

Kirjallisuuden saatavuuden voi tarkistaa [tästä linkistä](#).

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

#a#ahanvuogit: Girjetente dahje essea.

Arviointiasteikko:

Árvvoštallan: 0#5.

Vastuuhenkilö:

Vástuolmmoš: Lektor.

683425S: Semantiikka (Saamen kieli), 3 op

Opiskelumuoto: Syventävät opinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä

Laajuus:

Viidodat: 3 o#

Opetuskieli:

Oahpahusgiella: Davvisámegiella.

Ajoitus:

Áigi: 4.#5. jahki.

Osaamistavoitteet:

Oahppanulbmil: Studeanta máhtta namuhit semantihka vuo##odoahpagiid ja teorijaid. Studeanta máhtta árvvoštallat giela semanttalaš gaskavuo#aid ja rievdamiid ja máhtta heivehit semantihka teorijaid sámegiela sátneráju geah#adeapmái.

Sisältö:

Sisdoallu: Semantihka vuo##odoahpagat ja teorijiat.

Toteutustavat:

Ollašuhhtinvuogit: Logaldallamat ja iešieh#anas oahpásmuvvan girjjálašvuhtii. Studeanta sáhtta geah#adit maid iežas ráhkadan sátnelisttu semantihka perspektiivvas.

Oppimateriaali:

Oahppamateriála: Saeed, John I. 2008: Semantics; Yule, George 1996: Pragmatics.

Kirjallisuuden saatavuuden voi tarkistaa [tästä linkistä](#).

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

#a#ahanvuogit: Logaldat- dahje girjetente dahje essea.

Arviointiasteikko:

Árvvoštallan: 0#5.

Vastuuhenkilö:

Vástuolmmoš: Professor.

683460S: Sosiolingvistiikka, 3 op

Voimassaolo: - 31.07.2012

Opiskelumuoto: Syventävät opinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: saame

Laajuus:

Viidodat: 3 o#

Opetuskieli:

Oahpahusgiella: Davvisámegiella

Ajoitus:

Áigi: 4.#5. jahki.

Osaamistavoitteet:

Oahppanulbmil: Studeanta diehtá sosiolingvistihka sierra surggiid dutkamušaid, metodaid ja dutkanbohtosiid.

Sisältö:

Sisdoallu: Sosiolingvistihkkii laktáseaddji girjjálašvuohta.

Toteutustavat:

Ollašuhhtinvuogit: Iešieh#anas oahpásmuvvan girjjálašvuhtii.

Oppimateriaali:

Oahppamateriála: Soahpamuša mielde #uovvova##ain:

Laitinen, Lea (toim.) 1988: Isosuinen nainen: tutkielmia naisesta ja kielestä; Heikkinen, Mantila & Varis (toim.)

1998: Tuppisuinen mies. Kirjoitelmia sukupuolesta, kielestä ja kulttuurista; Chambers, J.K. 1995: Sociolinguistics Theory.

Kirjallisuuden saatavuuden voi tarkistaa [tästä linkistä](#).

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

#a#ahanvuogit: Girjetente dahje essea.

Arviointiasteikko:

Árvvoštallan: 0#5

Vastuuhenkilö:

Vástuolmmoš: Lektor.

683459S: Syventävä kirjoittaminen, 3 op

Voimassaolo: - 31.07.2012

Opiskelumuoto: Syventävät opinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: saame

Laajuus:

Viidodat: 3 o#

Opetuskieli:

Oahpahusgiella: Davvisámegiella.

Ajoitus:

Áigi: 4.#5. jahki.

Osaamistavoitteet:

Oahppanulbmil: Studeanta #iek#uda die#uidis gielas, girjjálašvuo#as ja gulahallamis ja máhttá geavahit daidda laktáseaddji doahpagiid. Studeanta #iek#uda teakstadáidduid nu, ahte son máhttá #uolddašit, dulkot, árvoštallat, atnit ávkin ja buvttadit iešgu#etlágan teavsttaid ja lea vel di#olabbo teavstta ulbmiliin ja konteavsttain. Son máhttá árvoštallat teavstta vugiid buktit áššiid ovdan, omd. retoralaš vugiid ja argumeanttašuvnna, ja son máhttá heivehit die#uidis teavsttaid vuostávdímii ja duddjomii.

Sisältö:

Sisdoallu: Iešgu#etlágan teavsttaid #állin, mudden ja árvoštallan.

Toteutustavat:

Ollašuhhtinvuogit: Hárjehusat ja iešieh#anas oahpásmuvvan girjjálašvuhtii.

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

#a#ahanvuogit: Hárjehusbarggut.

Arviointiasteikko:

Árvvoštallan: 0#5

Vastuuhenkilö:

Vástuolmmoš: Lektor.

683407P: Taivutusoppi, 5 op

Opiskelumuoto: Perusopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: saame

Leikkaavuudet:

ay683407P Taivutusoppi (AVOIN YO) 4.0 op

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä

Laajuus:

Viidodat: 3 o#

Opetuskieli:

Oahpahusgiella: Davvisámegiella.

Ajoitus:

Áigi: 1. jahki

Osaamistavoitteet:

Oahppanulbmil: Studeanta máhttá davvisámegiela sátneluohkájuogu ja sátnesojaheami ja daid morfografemalaš molsašuddamiid mat bohtet ovdan sátnesojaheamis. Studeanta dovda guovddáš terminologijja ja máhttá identifiseret, dovdat, buvttadit ja analyseret sojahanhámiid. Studeanta máhttá geavahit maid guovddáš refereansagirjjálašvuo#a.

Sisältö:

Sisdoallu: Logaldallamat ja iešieh#anas oahpásmuvvan giellaohppii. Sámegiela riehta#állinhárjehusat, #álalaš dujiid analyseren ja kommenteren sojahanohpa perspektiivvas.

Toteutustavat:

Ollašuhhtinvuogit: Logaldallamat, hárjehusat, seminárabargan ja iešieh#anas oahpásmuvvan girjjálašvuhtii.

Oppimateriaali:

Oahppamateriaála: Nickel, Klaus Peter 1990: Samisk grammatikk, s. 7-216; Turi, Else: Davvisámegiela morfologijja; Konrad Nielsen: Lærebok i lappisk I, s. 61-192; Bergsland, Knut 1961: Samisk grammatik, s. 13-76; Sammallahiti, Pekka 2005: Láidehus sámegiela cealkkaoahpa dutkamii, s. 201-246.

Kirjallisuuden saatavuuden voi tarkistaa [tästä linkistä](#)

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

#a#ahanvuogit: Hárjehusat ja logaldat- dahje ruovttutente.

Arviointiasteikko:

Árvvoštallan: 0#5.

Vastuuhenkilö:

Vástuolmmoš: Lektor.

683458S: Tekstilingvistiikka, 3 op

Voimassaolo: - 31.07.2012

Opiskelumuoto: Syventävät opinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: saame

Laajuus:

Viidodat: 3 o#

Opetuskieli:

Oahpahusgiella: Davvisámegiella.

Ajoitus:

Áigi: 4.#5. jahki.

Osaamistavoitteet:

Oahppanulbmil: Studeanta máhtta analyseret teavsttaid ja juohkit daid dihto tiippaide ja šlájaide ja árvvoštallat daid teakstavuo#a kritearaid mielde.

Sisältö:

Sisdoallu: Teavstta mihtilmas sárgosiid ja teakstavuo#a kritearaid guorahallan ja iešgu#etlágan vuogit analyseret teavsttaid.

Toteutustavat:

Ollašuhhtinvuogit: Iešieh#anas oahpásmuvvan girjjálašvuhtii.

Oppimateriaali:

Oahppamateriaála: de Beaugrande, Robert-Alain ja Dressler, Wolfgang 1981: Introduction to Text Linguistics;

Kieli ja sen kieliopit. Opetuksen suuntaviivoja, s. 87-123.

Kirjallisuuden saatavuuden voi tarkistaa [tästä linkistä](#).

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

#a#ahanvuogit: Girjetente dahje essea.

Arviointiasteikko:

Árvvoštallan: 0#5

Vastuuhenkilö:

Vástuolmmoš: Lektor.

683457S: Tekstintutkimus, 3 op

Voimassaolo: - 31.07.2012

Opiskelumuoto: Syventävät opinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: saame

Laajuus:

Viidodat: 3 o#

Opetuskieli:

Oahpahusgiella: Davvisámegiella.

Ajoitus:

Áigi: 4.#5. jahki.

Osaamistavoitteet:

Oahppanulbmil: Studeanta dovda teakstadutkamuša teoriijaid ja vugiid mo gielain sáhtta váikkuhit ja son máhtta heivehit daid iešgu#etlágan teavsttaide. Studeanta máhtta analyseret áššeteavsttaid ja #áppagirjjálašvuoa#a teavsttaid sámegiela funktionála giellaoahpa ja stiilaanalysa vehkiiguin.

Sisältö:

Sisdoallu: Teakstadutkamuša girjjálašvuoha.

Toteutustavat:

Ollašuhhtinvuogit: Iešieh#anas oahpásmuvvan girjjálašvuhtii ja sullii golmma siiddu guhkkosaš essea teakstaanalysas.

Oppimateriaali:

Oahppamateriála: Teavsttat sohppojuvvojit sierra. Teorijai soahpamuša mielde #uovvova##ain: Sajavaara & Piirainen-Marsh (toim.) 2000: Kieli, diskurssi ja yhteisö; Kalliokoski, Jyrki (toim.) 1996: Teksti ja ideologia: kieli ja valta julkisessa kielenkäytössä; Aalto, Seija (toim.) 2000: Kielen kirja: tekstintutkimus tutuksi. Kielen opissa 4; Pälli, Pekka 2003: Ihmisryhmä diskurssissa ja diskurssina; Fairclough, Norman 1990: Language and Power.

Kirjallisuuden saatavuuden voi tarkistaa [tästä linkistä](#).

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

#a#ahanvuogit: Essea.

Arviointiasteikko:

Árvvoštallan: 0#5

Vastuuhenkilö:

Vástuolmmoš: Lektor.

683433S: Tutkimuksen historia, 3 op

Opiskelumuoto: Syventävät opinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: saame

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä

Laajuus:

Viidodat: 3 o#

Opetuskieli:

Oahpahusgiella: Davvisámegiella.

Ajoitus:

Áigi: 5. jahki.

Osaamistavoitteet:

Oahppanulbmil: Studeanta dovda iežas dutkansuorggi historjjá, ovddit dutkamušaid, teorijaid ja metodaidd. Studeanta guorahallá kritihkala##at iežas pro gradu -barggu teorehtalaš ja metodalaš gáldogirjjálašvuo#a ja árvvoštallá dan iežas dutkamuša perspektiivvas. Studeanta dovda ja árvvoštallá suorggi dutkandie#u, juogada die#uid earáiguin ja váldá oasi die#alaš ságastallamii.

Sisältö:

Sisdoallu: Studeantta iežas dutkansuorggi riikkaidgaskasaš, suomelaš ja sápmelaš dutkamuša historjjá oaivesárgosat, dehaleamos dutkanorientašuvnnat, prošeavttat, institušuvnnat ja dutkit.

Toteutustavat:

Ollašuhhtinvuogit: Seminárabargan ja vi#a siiddu guhkkošaš essea studeantta dutkansuorggi historjjás.

Yhteydet muihin opintojaksoihin:

Oktavuo#at eará oahpuide: #a#ahuvvo kurssa 683426S Graduseminára oktavuo#as.

Oppimateriaali:

Oahppamateriála: Studeantta iežas dutkansuorggi die#alaš girjjálašvuohta; Heikkinen, Agander ja Vaattovaara (1997) 2005: Tiedonhakijan teho-opas; Itkonen, Terho (2000) 2002: Uusi kieliopas; Heikki Hurta ja Tapio Peltola 1997: Tutkielmentekijän opas; Merja Kinnunen ja Olli Löytty (toim.) 2002: Tieteellinen kirjoittaminen; Sirkka Hirsjärvi, Pirkko Remes ja Paula Sajavaara (2004) 2006: Tutki ja kirjoita; Helena Kangasharju ja Marketta Marjapuro 2005: Tutkimusraportin kirjoittaminen, 5-89; Sonja Kniivilä, Sari Lindblom-Ylärinne ja Anne Mäntynen: Tiede ja teksti, Tehoa ja taitoa tutkielman kirjoittamiseen, s. 3-55, 89-191.

Kirjallisuuden saatavuuden voi tarkistaa [tästä linkistä](#).

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

#a#ahanvuogit: Essea ja seminárabargan.

Arviointiasteikko:

Árvvoštallan: 0#5.

Vastuuhenkilö:

Vástuolmmoš: Professor.

683421A: Tutustuminen työelämään, 5 op

Opiskelumuoto: Aineopinnot

Laji: Työharjoittelu

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Laajuus:

Viidodat: 6 o#

Ajoitus:

Áigi: 3. jahki.

Osaamistavoitteet:

Oahppanulbmil: Studeanta oahpásmuvvá bargoeallimii ja dan gáibádusaide. Son #atná barggu ohcama ektui dehaláš oktavuo#aid. Bargguin, mat gáibidit sámegiela máhtu, oahppi heivehallá daid die#uid ja dáidduid maid lea oahppan.

Sisältö:

Sisdoallu: Studeanta oahpásmuvvá mánotbaji áigge dakkár bargguide (omd. dutkamuš-, oahpahus- ja doaimmahatbargu, gielladárkkisteapmi, jorgaleapmi jna.), mat gáibidit sámegiela máhtu ja giela girjjálaš dahje/ja njálmmálaš geavaheami. Son heiveha ja geavaha geavatlaš bargoeallimis daid die#uid ja dáidduid maid lea oahppan. Hárjehallanbáikki ohcamis vástida ovdasajis studeanta ieš ja báiki sáhtttá leat Suomas dahje olgoriikkain.

Toteutustavat:

Ollašuhhtinvuogit: Studeanta #állá ovdal hárjehallama hárjehallanplána, man dohkkeha oahppoollisvuo#a vastuolmmoš. Hárjehallamis bargoadi addá duo#aštusa ja das galgá leat govvádus dain bargguin maid studeanta lea bargan ja das galgá oidnot maid sámegillii laktáseaddji bargguid oassi oppalaš bargoáiggis. Studeanta #állá sámegillii hárjehallamis unnimustá 5 siidosaš raportta/essea, mas son reflektare hárjehallama oktavuo#a oahpuide. Raporta/essea máhcahuvvo ollisvuo#a vastuolbmui ja dasa laktojuvvojit mielddusin hárjehallanplána ja kopijja bargoduo#aštusas.

Kohderyhmä:

Ulbmiljoavku: Oaivvilduvvon daidda geat eai loga oahpaheaddjin.

Yhteydet muihin opintojaksoihin:

Oktavuo#at eará oahpuide: Kandidáhta dutkkus.

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

#a#ahanvuogit: Hárjehallan, bargoduo#aštus ja raporta/essea.

Arviointiasteikko:

Árvvoštallan: Dohkkehuvvon/hilgojuvvon.

Vastuuhenkilö:

Vastuolmmoš: Professor.

Lisätiedot:

Lassedi#ut: Ovtta mánotbaji bargohárjehallan vástida 6 o#, guovtti mánotbaji bargohárjehallan lea 8 o#.

683429S: Valinnaiset kurssit, 2 - 12 op

Opiskelumuoto: Syventävät opinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opettajat: Marjatta Jomppanen, Jussi Ylikoski

Opintokohteen kielet: suomi

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä

Laajuus:

Viidodat: 1-5 o#

Ajoitus:

Áigi: 4.#5. jahki.

Osaamistavoitteet:

Oahppanulbmil: Studeanta #iek#u o##a erenoamáš surggiide ja #iek#uda die#uid ja dáidduid vuo##o- ja ávnnas- ja #iek#udeaddji oahpuid kurssaid sisdoaluin. .

Sisältö:

Sisdoallu: Logaldatkurssat, girjetentebáhkát ja esseat sámegiela ja sohkagielaide ja sámiid girjjálašvuo#a dutkansurggiin.

Toteutustavat:

Ollašuhhtinvuogit: Logaldagat, girjetenttet ja esseat.

Suoritustavat ja arviointikriteerit:**#a#ahanvuogit:** Logaldagat, girjetenttet dahje esseat.**Arviointiasteikko:****Árvvoštallan:** 0#5**Vastuuhenkilö:****Vástuolmmoš:** Lektor.**683450A: Valinnaisia opintojaksoja, 1 - 8 op****Opiskelumuoto:** Aineopinnot**Laji:** Opintojakso**Vastuuyksikkö:** Giellagas-instituutti**Arvostelu:** 1 - 5, hyv, hyl**Opintokohteen kielet:** saame**Voidaan suorittaa useasti:** Kyllä**Laajuus:****Viidodat:** 1-5 o#**Ajoitus:****Áigi:** 2.#3. jahki.**Osaamistavoitteet:****Oahppanulbmil:** Studeanta #iek#u o##a erenoamáš surggiide ja #iek#uda die#uid ja dáidduid vuo##o- ja ávnnasoahpuid kurssaid sisdoaluin.**Sisältö:****Sisdoallu:** Logaldatkurssat, girjetentebáhkát ja esseat sámegiela ja sohkagielaide ja sámiid girjjálašvuo#a dutkansurggiin.**Toteutustavat:****Ollašuhhtinvuogit:** Logaldagat, girjetenttet dahje esseat.**Suoritustavat ja arviointikriteerit:****#a#ahanvuogit:** Logaldattenttet, girjetenttet dahje esseat.**Arviointiasteikko:****Árvvoštallan:** 0#5.**Vastuuhenkilö:****Vástuolmmoš:** Lektor.**683444A: Virheanalyysi, 3 op****Voimassaolo:** - 31.07.2012**Opiskelumuoto:** Aineopinnot**Laji:** Opintojakso**Vastuuyksikkö:** Giellagas-instituutti**Arvostelu:** 1 - 5, hyv, hyl**Opintokohteen kielet:** saame**Laajuus:****Viidodat:** 3 o#**Opetuskieli:****Oahpahusgiella:** Davvisámegiella.**Ajoitus:****Áigi:** 2.#3. jahki.**Osaamistavoitteet:****Oahppanulbmil:** Studeanta máhtta analyseret sámegiela oahppi gaskagiela, dan variašuvnnaid ja gulahallanstrategiijaid. Son máhtta heivehit iežas giellaoahppamáhtu riekta#állima oahpahussii. Studeanta dovda, govvida, juogada ja analysere feaillaid iešgu#etlágan #álalaš dujiin.**Sisältö:****Sisdoallu:** Iešgu#etlágan teavsttaid analyseren, giela opponeren, feaillaid árvvoštallan ja hárjehusbarggu #állin.**Toteutustavat:**

Ollašuhhtinvuogit: Hárjehusat, hárjehusbargu ja iešieh#anas oahpásmuvvan girjjálašvuhtii. Studeanta sáhttá leat (soahpamuša mielde) giellaopponeantan sámiid kultuvrra kandidáhtasemináras ja geavahit hárjehusmateriálan seminára sámegielat kandidáhtadutkamuša.

Kohderyhmä:

Ulbmiljoavku: Oahpaheaddjit.

Oppimateriaali:

Oahppamateriála: Lähdemäki 1995: Mikä meni pieleen?: ruotsinkielisten virheet suomen ainekirjoituksessa; Länsman, Outi 2008: "Viimma giddas mus lei studeanta#allošis". Oahppiid feaillat davvisámegiella vierisgiellan -studeantaiskosa #állosiin; Grönholm 1992: Ruotsinkielisten leksikaalisista virheistä suomen kielessä. Fennistica. Kontrastiivista kielentutkimusta II.

Kirjallisuuden saatavuuden voi tarkistaa [tästä linkistä](#).

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

#a#ahanvuogit: Giela opponeren ja hárjehusbargu.

Arviointiasteikko:

Árvvoštallan: 0#5.

Vastuuhenkilö:

Vástuolmmoš: Lektor.